

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

van 4 juni 2019 met nummer RvVb-S-1819-1054
in de zaak met rolnummer 1819-RvVb-0464-SA

Verzoekende partijen	1. de heer Robert STOK
2. mevrouw Jana ČERNÁ

met woonplaatskeuze te 3770 Millen-Riemst, Langstraat 26 |
| Verwerende partij | de VLAAMSE REGERING

vertegenwoordigd door advocaten Steve RONSE en Isabelle VERHELLE met woonplaatskeuze op het kantoor te 8500 Kortrijk, Beneluxpark 27B |
| Tussenkommende partijen | 1. de nv EDF LUMINUS

vertegenwoordigd door advocaat Jo BLOCKEEL met woonplaatskeuze op het kantoor te 9300 Aalst, Léo de Bethunelaan 46

2. het college van burgemeester en schepenen van de stad TONGEREN

vertegenwoordigd door advocaten Koen GEELEN, Sarah JACOBS en Joy VINGERHOETS met woonplaatskeuze op het kantoor te 3500 Hasselt, Gouverneur Roppesingel 131

3. de heer Guido DURLET , met woonplaatskeuze te 3770 Millen-Riemst, Genendries 19

4. de heer Etienne SAMPERMANS , met woonplaatskeuze te 3700 Tongeren, Viséweg 136 |
-

I. BESTREDEN BESLISSING

De verzoekende partijen vorderen met een aangetekende brief van 16 januari 2019 de schorsing van de tenuitvoerlegging en de vernietiging van de beslissing van de verwerende partij van 29 november 2018.

De verwerende partij heeft het administratief beroep van de verzoekende partijen tegen de beslissing van de deputatie van de provincieraad van Limburg van 16 mei 2018 gedeeltelijk gegrond verklaard.

De verwerende partij heeft aan de eerste tussenkommende partij een omgevingsvergunning verleend voor de exploitatie van twee windturbines met inrichtingsnummer 20174402-0009 en voor de nieuwbouw of aanleggen van infrastructuur, zijnde WT01 en WT02 en bijhorende verhardingen,

en de nieuwbouw van bijgebouwen, niet-overdekte lage constructies en andere handelingen horende bij WT01 en WT02: bijgebouw of beperkte constructie rond een gebouw, zijnde een transformator en een opvoercabine op de percelen gelegen te 3700 Tongeren, Heesterveldweg 19 en 21, met als kadastrale omschrijving afdeling 9, sectie A, nummers 60G, 137G en 546E.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

1.1.

De eerste tussenkomende partij verzoekt met een aangetekende brief van 8 maart 2019 om in de procedure tot schorsing en vernietiging tussen te komen.

De tweede tussenkomende partij verzoekt met een aangetekende brief van 11 maart 2019 om in de procedure tot schorsing en vernietiging tussen te komen.

De derde tussenkomende partij verzoekt met een aangetekende brief van 8 maart 2019 om in de procedure tot schorsing en vernietiging tussen te komen.

De vierde tussenkomende partij verzoekt met een aangetekende brief van 8 maart 2019 om in de procedure tot schorsing en vernietiging tussen te komen.

1.2.

De voorzitter van de Raad laat de tussenkomende partij met een beschikking van 23 april 2019 toe in de debatten.

2.

De verwerende partij dient een nota over de vordering tot schorsing en het administratief dossier in. De argumentatie van de tussenkomende partijen over de vordering tot schorsing is vervat in hun verzoekschriften tot tussenkomst.

De kamervoorzitter behandelt de vordering tot schorsing op de openbare zitting van 21 mei 2019.

De heer Robert STOK verschijnt in persoon en voert het woord voor de verzoekende partijen. Advocaat Isabelle VERHELLE voert het woord voor de verwerende partij. Advocaat Jo BLOCHEEL voert het woord voor de eerste tussenkomende partij. Advocaat Sarah JACOBS voert het woord voor de tweede tussenkomende partij. De heer Guido DURLET verschijnt in persoon en voert het woord als derde tussenkomende partij. De vierde tussenkomende partij, hoewel behoorlijk opgeroepen, verschijnt niet op de zitting.

Het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (DBRC-decreet) en het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (Procedurebesluit) zijn toegepast.

III. REGELMATIGHEID VAN DE RECHTSPLEGING

1.

De verzoekende partijen leggen ter zitting bijkomende stukken neer, met name plannen en een zogenaamde pleitnota.

De verwerende partij en de eerste en tweede tussenkomende partijen formuleren hiertegen bezwaar en vragen dat deze stukken uit het debat worden geweerd.

2.

Artikel 15,5° Procedurebesluit bepaalt dat het verzoekschrift een inventaris van de stukken bevat en artikel 16,4° bepaalt dat de overtuigingsstukken die in de inventaris zijn vermeld, moeten gevoegd worden bij het verzoekschrift.

Artikel 86, §2 Procedurebesluit bepaalt dat partijen ter zitting geen aanvullende stukken kunnen neerleggen. Het neerleggen van aanvullende procedure- of overtuigingsstukken buiten de termijnen voorzien in het Procedurebesluit is in beginsel derhalve niet toegelaten.

3.

De verzoekende partijen geven niet aan waarom van vermelde bepalingen in de voorliggende zaak zou kunnen, laat staan moeten, worden afgeweken. Zij maken evenmin aannemelijk dat zij nog niet beschikten of konden beschikken over deze stukken op het ogenblik dat zij hun inleidend verzoekschrift tot schorsing van de tenuitvoerlegging en tot vernietiging van de bestreden beslissing hebben ingediend. De omstandigheid dat het een 'actualisatie' van eerder neergelegde stukken zou betreffen, doet aan voorgaande overweging geen afbreuk.

Het enkele feit dat bepaalde stukken kennelijk dateren van na het instellen van het voorliggende beroep, volstaat op zich niet om deze zonder meer toe te laten in het debat betreffende de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing. De Raad merkt tot slot op dat het Procedurebesluit niet voorziet in de mogelijkheid voor de partijen om ter zitting nog een zogenaamde pleitnota neer te leggen.

De Raad weert de bijkomende stukken, evenals de zogenaamde pleitnota, die de verzoekende partijen hebben neergelegd op de zitting van 21 mei 2019 dan ook uit de debatten over de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing.

IV. FEITEN

De eerste tussenkomende partij dient op 21 december 2017 bij de deputatie van de provincieraad van Limburg een aanvraag in voor een omgevingsvergunning voor "de bouw en exploitatie van twee windturbines in Tongeren" op de percelen gelegen te 3700 Tongeren, Heesterveldweg 19 en 21.

De percelen liggen volgens de bestemmingsvoorschriften van het gewestplan 'St. Truiden-Tongeren', vastgesteld met koninklijk besluit van 5 april 1977 in industriegebied. De percelen liggen ook binnen de grenzen van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan 'Afbakening van het kleinstedelijk gebied Tongeren', goedgekeurd op 21 oktober 2015.

Tijdens het openbaar onderzoek, georganiseerd van 26 januari 2018 tot en met 25 februari 2018, dienen onder andere de verzoekende partijen een bezwaarschrift in.

De Hulpverleningszone Zuid-West Limburg adviseert op 24 januari 2018 voorwaardelijk gunstig.

De dienst Milieueffectrapportage van het Departement Omgeving adviseert 5 februari 2018 gunstig.

Infrax adviseert op 19 februari 2018 voorwaardelijk gunstig.

De Buitendienst Limburg – Milieuvergunningen van de afdeling Gebiedsontwikkeling, Omgevingsplanning en –projecten adviseert op 21 februari 2018 ongunstig.

De tweede tussenkomende partij adviseert op 2 maart 2018 voorwaardelijk gunstig.

Het Agentschap voor Natuur en Bos adviseert op 6 maart 2018 gunstig.

De afdeling Gebiedsontwikkeling, Omgevingsplanning en Projectrealisatie adviseert op 12 maart 2018 gunstig.

De dienst Water en Domeinen adviseert op 21 maart 2018 voorwaardelijk gunstig.

Op 29 maart 2018 dient de eerste tussenkomende partij een aanvullende nota met watertoets in.

Op 5 april 2018 dient de eerste tussenkomende partij een verweerschrift en een aanvullende nota in.

De dienst Water en Domeinen adviseert op 6 april 2018 opnieuw voorwaardelijk gunstig, naar aanleiding van de toegevoegde aangepaste plannen.

De provinciale omgevingsvergunningscommissie adviseert op 9 april 2019 ongunstig.

De deputatie verleent op 16 mei 2018 een omgevingsvergunning aan de eerste tussenkomende partij.

Tegen deze beslissing tekenen onder andere de verzoekende partijen op 20 juli 2018 administratief beroep aan bij de verwerende partij.

De tweede tussenkomende partij bevestigt op 7 september 2018 haar eerder gunstig advies.

Het Directoraat-generaal Luchtvaart van de Federale overheidsdienst Mobiliteit en vervoer adviseert op 10 oktober 2018 voorwaardelijk gunstig.

De dienst Milieueffectrapportage van het Departement Omgeving adviseert op 8 augustus 2018 gunstig.

De dienst Water en Domeinen adviseert op 22 augustus 2018 voorwaardelijk gunstig.

Het Agentschap voor Natuur en Bos adviseert op 27 september 2018 gunstig.

De afdeling Gebiedsontwikkeling, Omgevingsplanning en Projectrealisatie adviseert op 1 oktober 2018 voorwaardelijk gunstig.

De dienst Omgevingsprojecten – Milieu van de Afdeling Gebiedsontwikkeling, omgevingsplanning en –projecten adviseert op 1 oktober 2018 voorwaardelijk gunstig.

Het Vlaams Energieagentschap adviseert op 11 oktober 2018 gunstig.

De gewestelijke omgevingsvergunningscommissie adviseert op 25 oktober 2018 om het beroep gedeeltelijk ontvankelijk en gegrond te verklaren en de omgevingsvergunning te verlenen.

Na de hoorzitting bij de gewestelijke omgevingsvergunningscommissie van 16 oktober 2018 verklaart de verwerende partij het beroep op 29 november 2018 gedeeltelijk gegrond en verleent een omgevingsvergunning. De verwerende partij beslist:

“ ...

Overwegende dat tijdens het openbaar onderzoek 124 bezwaarschriften en één laattijdig bezwaarschrift werden ingediend met betrekking tot het feit dat de vergunningsaanvragen voor windturbines telkens slechts enkele windturbines omvatten terwijl er in de omgeving al 30 tot 50 windturbines gepland zijn, het ontlopen van de MER-regelgeving door opsplitsen van het volledige project, het onregelmatige verloop van het openbaar onderzoek, waardoor het recht op verweer van de burgers is geschonden, tekortkomingen in het dossier, het feit dat de wetgeving niet aangepast is aan steeds hoger wordende windturbines, de onverantwoorde locatiekeuze, het algemeen belang van windturbines, dat in vraag wordt gesteld, de suboptimale inplanting van de windturbines gelet op de noodzaak tot brideren, het feit dat gemaakte afspraken tussen ontwikkelaars niet worden nagekomen, geluidshinder, onduidelijkheid met betrekking tot het vermogen, slagschaduw, trillingshinder, gezondheidsimpact, de impact op toerisme, horizonvervuiling, lichthinder, visuele hinder, de impact op natuurwaarden, bodemverontreiniging, het overstijgen van de draagkracht in de ruime omgeving, waardevermindering, veiligheidsrisico's, het gebrek aan inspraak van bedrijven, het ontbreken van een bufferzone, het niet voldoen aan het clusteringsprincipe, het feit dat één windturbine gelegen is buiten de zoekzone van het windplan Limburg, het feit dat in het windplan wordt uitgegaan van windturbines van 150 m, terwijl de aangevraagde windturbines 200 m hoog zijn, de overdimensionering van de windturbines en de ligging nabij de taalgrens;

Overwegende dat de exploitant twee nieuwe windturbines wil oprichten met elk een vermogen van maximaal 3,4 MW en een bijhorende transformatorcabine van maximaal 3.950 kVA; dat de windturbines een masthoogte hebben van maximaal 143 m voor WT1 en een masthoogte van maximaal 148 m voor WT2, een rotordiameter van maximaal 114 m voor WT1 en maximaal 104 m voor WT2, een tiphoogte van maximaal 200 m en een geluidsemissie van maximaal 107dB(A);

Overwegende dat de windturbines gelegen zijn op de terreinen van de bvba Evapco Europe (WT1) en de bvba Shamrock Technologies (WT2);

Overwegende dat samen met de huidige aanvraag de nv Elicio ook een aanvraag heeft ingediend voor een derde windturbine op het industrieterrein ten noordoosten van de aangevraagde windturbines (OMV-2017008616); dat deze drie windturbines samen een windpark vormen; dat er in de buurt verschillende andere windturbines zijn vergund of waarvoor de aanvraag lopende is; dat tweemaal drie windturbines vergund zijn ten noorden en ten noordoosten van de projectlocatie op respectievelijk circa 2,2 km en circa 4,5 km; dat voor drie windturbines ten zuidoosten en vier windturbines ten zuiden op respectievelijk circa 2,7 km en circa 3,2 km de procedure lopende is;

Overwegende dat de aanvraag betrekking heeft op een activiteit die voorkomt op de lijst van bijlage II van het project-m.e.r.-besluit, meer bepaald in de rubriek 3.i) 'installaties voor de winning van windenergie voor de energieproductie (windturbineparken) (projecten die niet onder bijlage II vallen)';

Overwegende dat de aanvraag een project-m.e.r.-screening bevat en werd getoetst aan de selectiecriteria zoals opgenomen in bijlage II bij het DABM, namelijk aan de kenmerken van het project, de plaats van het project en de kenmerken van het potentiële effect;

Overwegende dat er in de ruime omgeving andere windturbines zijn vergund; dat uit de studies blijkt dat er slechts cumulatieve effecten te verwachten zijn met drie windturbines ten noorden van de aangevraagde windturbines en de aangevraagde windturbine van Elicio; dat uit de natuurtoets blijkt dat er geen aanzienlijke impact wordt verwacht op de SBZ; dat er, volgens het advies van de dienst Mer van 5 februari 2018 een voortraject is gestart voor de ontwikkeling van een groter windturbinepark in de regio; dat de dienst Mer in zijn advies van 8 augustus 2018 bevestigt dat dit groter windturbinepark geen onderdeel uitmaakt van huidige aanvraag;

Overwegende dat de exploitant twee windturbines aanvraagt op een grotendeels ontwikkeld industriegebied van 150 ha, gelegen langs de E313: dat een uitbreiding van de industriezone in zuidelijke richting met 47 ha voorzien is; dat de aanvraag een lokalisatienota omvat waarin de impact van de windturbines besproken wordt; dat de geplande windturbines een vermogen hebben van maximaal 3,4 MW en een tiphoogte van maximaal 200 m: dat de windturbines aansluiten op de Maastrichtersteenweg (N79), die door het industriegebied loopt, het industriegebied zelf, de E313 en de op. en afrit 'Tongeren'; dat er in de onmiddellijk omgeving geen beschermde landschappen of erfgoedwaarden gelegen zijn; dat fotosimulaties zijn opgenomen in de lokalisatienota; dat er geen aanzienlijke effecten worden verwacht op het landschap; Overwegende dat een slagschaduwstudie, een veiligheidsstudie, een natuurstudie en een geluidsstudie zijn opgenomen in de aanvraag; dat hieruit blijkt dat er ofwel wordt voldaan aan de geldende normering of criteria of dat er, indien noodzakelijk, milderende maatregelen zullen worden getroffen, zodat er geen aanzienlijke effecten zijn op het vlak van respectievelijk slagschaduw, veiligheid, natuur en geluid; dat de mogelijke cumulatieve effecten met de bestaande windturbines mee worden geëvalueerd;

Overwegende dat blijkt dat de aanvraag afdoende werd getoetst aan de relevante selectiecriteria zoals opgenomen in bijlage II bij het DABM; dat, in het licht van de kenmerken van het project, de plaatselijke omstandigheden en de kenmerken van zijn potentiële effecten, er op basis van de gegevens in de aanvraag geen aanzienlijke gevolgen voor het milieu zijn en een project-MER redelijkerwijze geen nieuwe of bijkomende gegevens over aanzienlijke milieueffecten zal bevatten; dat er bijgevolg geen milieueffectenrapport moet worden opgemaakt.

Overwegende dat voor het bepalen van het veiligheidsrisico een veiligheidsnota werd opgemaakt die bij de aanvraag werd gevoegd; dat bij het berekenen van effect- en risicoafstanden rekening werd gehouden met de worst case; dat een gezamenlijke veiligheidsstudie is uitgevoerd voor dit project en voor het project van de nv Elicio;

Overwegende dat, conform artikel 5.20.6.3.1 van titel II van het VLAREM, de windturbines moeten worden geconstrueerd volgens de veiligheidsconcepten van de norm IEC61400 of gelijkaardig;

Overwegende dat conform artikel 5.20.6.3.2 van titel II van het VLAREM, de windturbines moeten uitgerust worden met:

- een ijsdetectiesysteem dat de windturbine automatisch stillegt bij ijsvorming;*
- een bliksembeveiligingssysteem;*
- een redundant remsysteem;*
- een onlinecontrolesysteem;*

Overwegende dat de volgende maximale schadeafstanden zijn bepaald:

- gondelbreuk: maximaal 57 m;
 - mastbreuk:
 - maximale tiphoogte: 200 m;
 - maximale masthoogte: 150 m;
 - bladbreuk:
 - nominaal toeren: maximaal 238 m;
 - bij overtoeren: maximaal 663 m;
- dat de volgende risico-contouren zijn bepaald:
- 10^{-5} -contour: < 25 m;
 - 10^{-6} -contour: 238 m;
 - 10^{-7} -contour: 238 m;

Overwegende dat er binnen de contour van wiekoverslag een klein deel van een gebouw gelegen is; dat binnen de contour van mastbreuk verschillende industriegebouwen gelegen zijn; dat in de veiligheidsstudie het groepsrisico is bepaald, rekening houdende met de populatiedichtheid in de relevante bedrijfsgebouwen; dat er vijf bedrijven in rekeningen zijn gebracht; dat hieruit blijkt dat ook voldaan kan worden aan het Vlaamse criterium met betrekking tot het groepsrisico;

Overwegende dat er binnen de maximale effectafstand van 238 m geen grote groepen onbeschermde personen kunnen voorkomen;

Overwegende dat er geen wiekoverslag is met de openbare weg, de spoorweg of de waterweg of percelen die niet in de aanvraag zijn opgenomen; dat binnen de contour van mastbreuk verschillende wegen op het industrieterrein zijn gelegen; dat deze wegen louter ontsluitingswegen zijn van het bedrijventerrein en geen doorgaand verkeer verwerken; dat er geen hoge populatiedichtheid verwacht wordt op deze wegen;

Overwegende dat de plaatsgebonden risico's werden bepaald in de veiligheidsstudie, dat de maximale 10^{-5} -contour maximaal 25 m bedraagt; dat binnen deze 10^{-5} -contour hoofdzakelijk industrieterrein is gelegen; dat op circa 20 m van WT1 een magazijn is gelegen van het bedrijf Evapco; dat in het volledige gebouw slechts drie personen werkzaam zijn zonder vaste werkplaats; dat er geen permanente of langdurige menselijke aanwezigheid is binnen deze contour; dat de maximale 10^{-6} -contour en 10^{-7} -contour 238 m bedraagt; dat binnen deze contouren geen kwetsbare locaties en geen gebieden met een woonfunctie of clusters van vijf woningen zijn gelegen; dat deze contouren volledig binnen het industriegebied vallen;

Overwegende dat de effectafstanden voor ijsval zich hoofdzakelijk onder de wieken voordoen; dat er geen permanente of frequente aanwezigheid verwacht wordt onder de wieken; dat er ook geen parkeerterreinen of opslagterrein voorkomen onder de wieken; dat de windturbine moet uitgerust zijn met een ijsdetectiesysteem; dat het risico op ijsworp beperkt is;

Overwegende dat er geen seveso-bedrijven, bedrijven of installaties met Seveso-stoffen of ondergrondse leidingen met Seveso-stoffen gelegen zijn in de nabijheid van de windturbine; dat in de veiligheidsstudie het risico ten aanzien van een biogasinstallatie, gelegen op circa 130 m van WT2, wordt besproken; dat de mogelijke domino-effecten ten gevolge van de impact van een blad op een biogasreactor werden onderzocht; dat de stijging van de faalfrequentie van een biogasreactor door de plaatsing van de windturbines circa 20% bedraagt; dat de hoeveelheid biogas en de druk in deze citernes eerder beperkt is, zodat alleen het scenario 'catastrofaal falen' relevant is; dat de maximale effectafstand

van een gaswolkexplosie circa 150 m bedraagt; dat het groepsrisico uitgaande van de biogasinstallatie is bepaald vóór de plaatsing van de windturbines en na de plaatsing van de windturbines: dat hierbij rekening is gehouden met de generieke populatiedichtheid voor industriegebied, zodat ook met toekomstige uitbreidingen in het industriegebied is rekening gehouden; dat uit beide berekeningen blijkt dat het groepsrisico niet significant wijzigt na de plaatsing van de windturbine; dat in beide gevallen wordt voldaan aan het Vlaamse criterium met betrekking tot het groepsrisico;

Overwegende dat conform de voorwaarden van afdeling 4.1.12 van titel II van het VLAREM de exploitant de nodige brandpreventiemiddelen moet voorzien in overleg met de brandweer;

Overwegende dat het Directoraat-generaal Luchtvaart van de Federale overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer op 10 oktober 2018 een voorwaardelijk gunstig advies heeft gegeven met volgende voorwaarden:

- de maximale tiphoogte bedraagt 200 m boven het natuurlijk grondniveau;
- er wordt dag- en nachtbebakening voorzien zoals beschreven in paragraaf 7.3.3 van CIR-GDF03;
- TA-IO RADAR configuratie wordt aangepast voor de installatie van de windmolens; de RADAR wordt uitgerust met een NGSP om de effecten van het windmolenpark op te vangen; na de installatie van de windmolens wordt een evaluatie uitgevoerd van de RADAR-performantie om de effecten te bepalen en weg te werken; een rapport toont aan dat de performantie van de RADAR nog steeds aan de specificaties voldoet; dit rapport wordt aan de militaire instanties bezorgd;

dat het aangewezen is dat deze voorwaarden worden opgelegd in de bijzondere voorwaarden;

Overwegende dat, gelet op bovenstaande overwegingen, het extern risico tot een aanvaardbaar niveau kan worden beperkt;

Overwegende dat in de aanvraag geluidsberekeningen werden gevoegd waarin werd getoetst aan de richtwaarden voor windturbinegeluid zoals bepaald in bijlage 5.20.6.1 van titel II van het VLAREM; dat in titel II van het VLAREM geluidsnormen worden uitgedrukt in dB(A), zodat het aangewezen is dat de geluidshinder aan dit dB(A)-normenkader wordt getoetst; dat in de geluidsstudie rekening wordt gehouden met het maximaal aangevraagd geluidsvermogen, namelijk 107 dB(A); dat bijgevolg de worst case is beoordeeld;

Overwegende dat 15 relevante beoordelingspunten (BP) zijn weerhouden in de geluidstudie; dat in de geluidstudie de geluidsimmissies afkomstig van de aangevraagde windturbines ter hoogte van deze BP is bepaald; dat de resultaten van deze modellering in onderstaande tabel wordt weergegeven;

(...)

Overwegende dat uit de resultaten van de modellering blijkt dat, zonder dat er milderende maatregelen moeten worden genomen, ter hoogte van alle BP tijdens de daguren kan worden voldaan aan de geldende geluidsnormen; dat tijdens de avond- en nachtperiode ter hoogte van één BP niet kan voldaan worden, namelijk ter hoogte van BP11, waarvoor een overschrijding van dB(A) wordt gemodelleerd;

Overwegende dat de exploitant voorstelt om de windturbines als volgt te modelleren tijdens de avond- en nachtperiode: WT1: 107 dB(A) en WT2: 103,5 dB(A); dat indien rekening wordt gehouden met deze milderende maatregelen, de volgende geluidsimmissie worden bepaald: (...)

Overwegende dat uit bovenstaande blijkt dat, rekening houdende met de voorgestelde milderende maatregelen, er steeds kan worden voldaan aan de geldende geluidsnormen voor zowel de dag als de avond- en nachtperiode, zoals opgenomen in bijlage 5.20.6.1 van titel II van het VLAREM;

Overwegende dat in een tweede modellering in de aanvraag ook rekening is gehouden met de drie vergunde windturbines in de buurt die voor cumulatieve effecten kunnen zorgen; dat in deze modellering reeds rekening is gehouden met bovenstaande reducties tijdens de avond- en nachtperiode; dat de resultaten van deze modellering in onderstaande tabel wordt weergegeven;

(...)

Overwegende dat uit de modellering blijkt dat, rekening houdende met de voorgestelde milderende maatregelen, steeds kan worden voldaan aan de geldende geluidsnormen voor zowel de dag- als de avond- en nachtperiode, zoals opgenomen in bijlage 5.20.6.1 van titel II van het VLAREM;

Overwegende dat de exploitant een bijkomende modellering heeft toegevoegd waarbij de geluidsimpact wordt gemodelleerd van de drie bestaande windturbines, de twee aangevraagde windturbines en de aangevraagde windturbine van de nv Elicio (OMV-2017008616); dat in deze modellering is rekening gehouden met de volgende milderende maatregelen voor het aangevraagde project:

- WT1: 103,5 dB(A) tijdens de avond- en nachtperiode;*
- WT2: 103,5 dB(A) tijdens de avond- en nachtperiode;*

dat voor de windturbine van de nv Elicio ook rekening is gehouden met een reductiemodus van maximaal 103,5 dB(A) tijdens de avond- en nachtperiode, zoals beschreven in de aanvraag van de nv Elicio; dat ook uit deze modellering blijkt dat, rekening houdende met de voorgestelde milderende maatregelen, steeds kan worden voldaan aan de geldende geluidsnormen voor zowel de dag- als de avond- en nachtperiode, zoals opgenomen in bijlage 5.20.6.1 van titel II van het VLAREM;

Overwegende dat het aangewezen is dat het maximale geluidsvermogen van 103,5 dB(A) tijdens de avond en de nacht voor beide windturbines wordt opgelegd in de bijzondere voorwaarden;

Overwegende dat aangezien milderende maatregelen noodzakelijk zijn, het aangewezen is dat ten laatste zes maanden na de start van de exploitatie een controlegeluidsmeting wordt uitgevoerd; dat het aangewezen is dat de concrete wijze waarop de gebouwde windturbine zal worden gemoduleerd, zodat steeds aan de richtwaarden voor windturbinegeluid van titel II van het VLAREM wordt voldaan, kort na de ingebruikname van de windturbines wordt bezorgd aan de vergunningverlenende overheid en de afdeling Handhaving; dat dit wordt opgelegd in de bijzondere voorwaarden;

Overwegende dat, gelet op bovenstaande overwegingen en het Vlaamse toetsingskader, de geluidshinder tot een aanvaardbaar niveau kan worden beperkt;

Overwegende dat de draaiende wieken van windturbines hinder kunnen veroorzaken door hun bewegende schaduw, slagschaduw genaamd; dat een slagschaduwstudie werd opgenomen in de omgevingsvergunningsaanvraag, waarin werd getoetst aan de sectorale voorwaarden voor slagschaduw van windturbines; dat rekening werd gehouden met de aangevraagde en reeds vergunde windturbinetypes (zes in totaal), zodat steeds rekening wordt gehouden met de worst case;

Overwegende dat een slagschaduwkaart werd gemaakt met de 4 uur-contour voor het verwachte aantal uren slagschaduw per jaar; dat volgens artikel 5.20.6.23 van titel II van het VLAREM er een norm geldt van 8 uur per jaar effectieve slagschaduw en 30 minuten per dag effectieve slagschaduw voor elk slagschaduwgevoelig object in gebieden andere dan industriegebieden en woningen in industriegebied; dat voor elk slagschaduwgevoelig object in industriegebied, met uitzondering van woningen, een norm geldt van 30 uur per jaar effectieve slagschaduw en 30 minuten per dag effectieve slagschaduw; dat een slagschaduwgevoelig object gedefinieerd wordt als "een binnenruimte waar slagschaduw van windturbines hinder kan veroorzaken"; dat bijgevolg niet alleen rekening gehouden moet worden met woningen maar ook met ieder ander slagschaduwgevoelig object, zoals werkruimtes of kantoren; dat bovendien voor nieuwe bijkomende bedrijven en woningen ook voldaan moet worden aan de gestelde normen;

Overwegende dat binnen de 4 uur-slagschaduwcontour voor 73 representatieve slagschaduwgevoelige objecten de maximale hoeveelheid slagschaduw werd berekend, waarvan 25 bedrijven en 48 woningen; dat de maximale jaarlijkse hoeveelheid slagschaduw circa 293 uur en 39 minuten per jaar bedraagt bij een bedrijfsgebouw en circa 57 uur en 39 minuten per jaar bij een woning; dat de maximale dagelijkse hoeveelheid slagschaduw circa 1 uur en 47 minuten per dag bedraagt bij een bedrijfsgebouw en circa 53 minuten per dag bij een woning; dat de nodige maatregelen moeten genomen worden opdat het aantal effectieve uren en minuten slagschaduw de toegelaten norm niet zal overschrijden; dat hierbij rekening gehouden moet worden met alle 'relevante' slagschaduwgevoelige objecten en niet alleen met de 'representatieve' slagschaduwgevoelige objecten; dat de exploitant een automatische stilstandmodule voorziet, conform artikel 5.20.6.2.1 van titel II van VLAREM;

Overwegende dat ter controle van de hoeveelheid effectieve slagschaduw de exploitant, conform artikel 5.20.6.2.2 van titel II van het VLAREM, een logboek moet bijhouden per windturbine, waarin de nodige gegevens worden vermeld om de effectieve slagschaduw voor elk relevant slagschaduwgevoelig object binnen de 4uur-contour verwachte slagschaduw per jaar te bepalen;

Overwegende dat, gelet op bovenstaande overwegingen, de hinder veroorzaakt door slagschaduw tot een aanvaardbaar niveau kan worden beperkt;

Overwegende dat het aangewezen is bijkomend in de bijzondere voorwaarden op te leggen dat inzake geluid en slagschaduw rekening gehouden wordt met eerder vergunde windturbines;

Overwegende dat in de bijzondere voorwaarden van het bestreden besluit is opgenomen dat de milderende en preventieve maatregelen, zoals gedefinieerd in de bij het aanvraagdossier gevoegde veiligheids-, geluids- en slagschaduwstudies strikt moeten worden nageleefd; dat het aangewezen is om deze voorwaarde opnieuw op te nemen;

Overwegende dat in de aanvraag een natuurtoets is opgenomen;

Overwegende dat de windturbine, het werkvlak en de toegangsweg worden voorzien in een grotendeels ontwikkeld industriegebied zonder biologische waarde volgende de biologische waarderingskaart:

Overwegende dat de omgeving gekenmerkt wordt door een industriegebied, de E313 en een agrarisch gebied dat deels als bedrijventerrein is ingekleurd; dat het projectgebied niet gelegen is in de kernzone Grauwe Kiekendief en de prioritaire maatregelenzone akkerplateaus Heers-Riemst, zoals opgesteld in het soortenbeschermingsprogramma 'Grauwe Kiekendief';

Overwegende dat in de natuurstudie een veldinventarisatie is opgenomen die is gebeurd in het aanpalend agrarisch gebied (uitbreidingszone voor het bedrijventerrein); dat ook andere waarnemingen van vogels en vleermuizen zijn opgenomen in de natuurstudie;

Overwegende dat volgens de (Vlaamse risicoatlas vogels-windturbines' de projectlocatie gelegen is in een zone met risicoklasse 1 (mogelijk risico); dat de windturbines gelegen zijn in een buffergebied van 1 km rond een akkervogelgebied; dat het industriegebied gelegen is naast het akkervogelgebied 'Honsberg; dat er slechts een beperkte overlap is met de worst case verstoringafstand rond de windturbines en het akkervogelgebied; dat de ontwikkeling van het industriegebied er voor zal zorgen dat dit deel van het gebied zijn waarde als pleister- en broedgebied zal verliezen; dat de projectlocatie geen bijzondere waarde heeft als broedbiotoop; dat er ook geen noemenswaardige problemen verwacht worden met betrekking tot aanvaringssslachtoffers aangezien de vogels boven het landbouwgebied zullen vliegen in plaats van boven het industriegebied; dat het gebied 'De Kevie' biotopen bevat die geschikt zijn voor water- en broedvogels; dat in dit gebied overwinterende eenden zijn waargenomen; dat de worst case verstoringafstand voor watervogels rond de windturbines niet tot aan De Kevie reikt; dat er geen vaak gebruikte voedsel-, slaap- of seizoentrekroutes gekend zijn ter hoogte van het gebied, zodat er geen aanzienlijke impact wordt verwacht op deze trekbewegingen;

Overwegende dat volgens de 'Vlaamse risicoatlas vleermuizen-windturbines' de projectlocatie deels gelegen is in een zone met risicoklasse 1 (mogelijk risico) (WT1) en deels in een zone met risicoklasse 2 (risico); dat een veldonderzoek naar de aanwezigheid van vleermuizen is opgenomen in de studie; dat deze studie is uitgevoerd op drie dagen in de zomer van 2017; dat er tijdens dit onderzoek slechts weinig vleermuizenactiviteit werd waargenomen; dat alleen de Gewone Dwergvleermuis werd waargenomen; dat ook gedurende 24 nachten een onbemande detector werd geplaatst op drie locaties: dat de inventarisatiemethode overeenkomt met de quick-scan inventarisatie zoals beschreven in de leidraad voor risicoanalyse en monitoring van vleermuizen: dat opnieuw vooral de Gewone Dwergvleermuis is waargenomen en er op één locatie ook waarnemingen van de Ruige Dwergvleermuis zijn; dat ook sporadische waarnemingen van andere soorten werden geregistreerd (in totaal acht soorten); dat er houtkanten en jonge boszones aanwezig zijn aan de zuidrand van het industrieterrein; dat deze zones door de vleermuizen als foerageergebieden en als vliegroute worden gebruikt; dat deze zone buiten de 250 m buffer rond windturbines is gelegen, zodat er geen aanzienlijke impact op vleermuizen wordt verwacht;

Overwegende dat, gelet op de grote afstand met de reeds vergunde windturbines, er geen cumulatieve effecten worden verwacht;

Overwegende dat in het beroepschrift wordt opgemerkt dat de windturbines een impact kunnen hebben op de populaties van het vliegend hert en op de dassenpopulaties; dat uit navraag bij het INBO blijkt dat de populaties van het vliegend hert verdwenen zijn uit de omgeving van Tongeren, omwille van de ongeschiktheid van het leefgebied: dat slechts sporadisch individuele dieren worden waargenomen, maar dat deze zich niet kunnen vestigen, zodat er geen sprake is van een impact op populatieniveau; dat de das ter hoogte

van het industrieterrein niet voorkomt; dat windturbines dassen kunnen verstoren tot op circa 1 km; dat er slechts een beperkte overlap is tussen het windpark en de waarnemingen van de das; dat gelet op het aantal geschikte leefgebieden in de nabije omgeving, de impact op populatieniveau beperkt is;

Overwegende dat uit bovenstaande blijkt dat de natuurwaarden niet worden geschaad;

Overwegende dat artikel 8 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, voorziet dat de aanvraag onderworpen moet worden aan de watertoets; dat het besluit van de Vlaamse Regering van 20 juli 2006 nadere regels vaststelt voor de toepassing van de watertoets; dat de aanvraag werd getoetst aan het watersysteem, aan de doelstellingen van artikel 5 van het decreet integraal waterbeleid en aan de bindende bepalingen van het bekkenbeheerplan;

Overwegende dat een bronbemaling wordt aangevraagd voor de aanleg van de windturbines: dat de exploitant een bemalingsnota heeft toegevoegd; dat het grondwater maximaal 3,5 m verlaagd moet worden; dat er circa 126 m³ per dag moet worden opgepompt uit putten van circa 4 m diep gedurende drie maanden: dat dit neerkomt op een debiet van maximaal 23.000 m³; dat een invloedstraal van circa 45 m wordt verwacht; dat, gelet op de ligging van een gebouw op circa 20 m van WT1, er voor WT1 zal gewerkt worden met waterkerende schermen; dat het dichtstbij gelegen gebouw van WT2 gelegen is op 60 m, zodat er hier geen zettingsproblemen worden verwacht;

Overwegende dat het project is gelegen in het Maasbekken; dat de windturbines gelegen zijn in een mogelijk overstromingsgevoelig gebied maar niet in een recent overstroomd gebied of in een risicozone voor overstroming;

Overwegende dat door de aanwezigheid van een leemachtige ondergrond het hemelwater eerder oppervlakkig zal afstromen dan infiltreren in de grond; dat dit kan zorgen voor afstromende modder en hemelwater; dat bijgevolg een open infiltratievolume met een volume van 250 m³/ha verharde oppervlakte en een minimaal oppervlak van 4% van de verharde oppervlakte moet worden voorzien; dat de infiltratievoorziening minimaal 30 cm dekking moet behouden boven de hoogste waterstand; dat deze vlak of in tegenhelling moeten worden aangelegd; dat aangezien er zich ter plaatse een slecht infiltrerende bodem bevindt, er overgedimensioneerde wadi's moeten voorzien worden;

Overwegende dat de werkzones en de toegangswegen zullen ingericht worden met waterdoorlatende materialen: dat per windturbine een tijdelijk werkvlak voor de wieken van 900 m² wordt voorzien tijdens de opbouw van de windturbine; dat een permanent werkvlak van 1.500 m² wordt voorzien; dat de oppervlakte van de toegangsweg circa 240 m² voor WT1 en circa 70 m² voor WT2 bedraagt; dat zowel een permanente als een tijdelijke wegnis wordt voorzien: dat de transformatorcabine circa 18 m² en de voet van de windturbine circa 320 m² innemen;

Overwegende dat de exploitant een infiltratievoorziening voorziet bij iedere windturbine met een volume van 88,6 m³ bij WT1 en van 73,4 m³ bij WT2 en een infiltratie-oppervlak van respectievelijk 134,4 m² en 115,6 m²; dat de bodem en de wanden van de wadi moeten uitgevoerd worden in waterdoorlatende materialen en ingezaaid met gras; dat de wadi's niet mogen beplant worden met verlandingsvegetatie; dat in de bijzondere voorwaarden van het bestreden besluit wordt gesteld dat de voorwaarden in het voordeligm gunstig advies van de dienst Water en Domeinen van de provincie Limburg moeten worden opgevolgd; dat het aangewezen is dit opnieuw op te leggen in de bijzondere voorwaarden;

Overwegende dat, gelet op de aard van de aangevraagde activiteiten en mits naleving van de opgelegde voorwaarden, er geen schadelijke effecten zullen zijn op het watersysteem; dat er bijgevolg voldaan wordt aan artikel 8 van het decreet betreffende het integraal waterbeleid. meer bepaald de watertoets;

Overwegende dat een archeologienota voor dit project niet vereist is, gezien de aanvrager een natuurlijke persoon of een privaatrechtelijke rechtspersoon is, de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem minder dan 5.000 m² beslaat en de betrokken percelen volledig gelegen zijn buiten woongebied of recreatiegebied, buiten archeologische zones opgenomen in de vastgestelde inventaris van archeologische zones en buiten beschermde archeologische sites;

Overwegende dat volgens de beslissingsboom het project niet (gedeeltelijk) gelegen is:

- in een gebied waar archeologisch erfgoed te verwachten valt;*
- in een beschermde archeologische site;*
- in een vastgestelde archeologische site;*
- volledig binnen het gabarit van een bestaande lijninfrastructuur;*

Overwegende dat de oprichting van een windturbine, als productie-unit voor elektriciteit, in overeenstemming is met de bestemmingsvoorschriften van het gewestplan;

Overwegende dat voor de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening wordt verwezen naar de beginselen zoals voorzien in artikel 4.3.1, §2, van de VCRO; dat het aangevraagde, voor zover noodzakelijk of relevant, beoordeeld moet worden aan de hand van aandachtspunten en criteria die betrekking hebben op de functionele inpasbaarheid, de mobiliteitsimpact, de schaal, het ruimtegebruik en de bouwdichtheid, visueel-vormelijke elementen, cultuurhistorische aspecten en het bodemreliëf en op hinderaspecten, gezondheid, gebruiksgenot en veiligheid in het algemeen, in het bijzonder met inachtneming van de doelstellingen van artikel 1.1.4 van de VCRO;

Overwegende dat het ruimtelijk principe van gedeconcentreerde bundeling uit het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen algemeen voor de inplanting van windturbines wordt verfijnd in het principe van de plaatsdeling; dat door windturbines zoveel mogelijk te bundelen het behoud van de nog resterende open ruimte in het sterk verstedelijkte Vlaanderen moet worden gegarandeerd; dat de voorkeur dan ook gaat naar het realiseren van windenergieopwekking door middel van clustering van windturbines;

Overwegende dat de basis voor een verantwoorde inplantingswijze met betrekking tot windturbineprojecten vervat is in het bundelings- en (energetisch) optimalisatieprincipe, een duurzame ruimtelijke ordening indachtig; dat in de eerste plaats moet gestreefd worden naar een ruimtelijke concentratie van windturbines in de als prioritaire zoekgebieden omschreven Industriegebieden, zijnde grootschalige bedrijventerreinen en economische poorten, zoals bijvoorbeeld (zee)havengebieden; dat anderzijds projecten ruimtelijk verantwoord geacht kunnen worden als zij aantakken bij voldoende markant in het landschap voorkomende lijninfrastructuren;

Overwegende dat de nv EDF Luminus de bouw en de exploitatie van twee windturbines met een individueel vermogen van maximaal 3,4 MW aanvraagt op het grondgebied van de gemeente Tongeren in de industriezone Tongeren-oost van circa 150 ha groot; dat deze industriezone zich ten westen van de E313 (ter hoogte van de afrit Tongeren) en ten zuiden van de N79 Maastrichtersteenweg bevindt; dat de omgevingsvergunningsaanvraag voor

deze windturbines gebeurt in dialoog met de nv Elicio, die een derde windturbine wenst te ontwikkelen binnen hetzelfde industriegebied in lijn met deze twee aangevraagde windturbines; dat de windturbine van de nv Elicio gepland staat op de terreinen van SKF Logistics Services Belgium (WT3); dat het aanvraagdossier de effecten van deze windturbine meeneemt in de beoordelingen en samen met de drie gerealiseerde windturbines te Membruggen:

Overwegende dat prioritaire zoekzones de bedrijventerreinen betreffen; dat deze door hun schaal en hun functie een groot potentieel voor de oprichting van grootschalige windturbines bieden;

Overwegende dat het betreffende bedrijventerrein gelegen is in de zuidwestelijke oksel van de het op- en afrittencomplex 32 van de E313 met de N79 Maastrichtersteenweg; dat het gewestplanmatig bepaalde deel van het bedrijventerrein reeds grotendeels ingevuld is met al dan niet grootschalige bedrijfsgebouwen;

Overwegende dat waar in de beroepsschriften op de overmatige hinder voor omwonenden wordt gewezen, een foto met een aanzicht van 18 windturbines wordt getoond; dat huidige aanvraag hier twee windturbines betreft op het bedrijventerrein waar er een maximaal potentieel is voor drie windturbines; dat in huidige beoordeling wordt ingegaan op de effecten van drie windturbines; dat voor het aanliggende gebied een project-MER procedure loopt; dat het dit MER is dat uiteindelijk zal bepalen hoeveel bijkomende windturbines mogelijk zijn: dat derhalve nergens uit blijkt dat in totaal 18 windturbines realiseerbaar zullen zijn: dat de effecten dan ook hier met worden meegenomen;

Overwegende dat in het lopende MER het maximaal energetisch potentieel voor het aanliggende gebied wordt bepaald; dat de bestaande en vergunde projecten erin worden meegenomen als een ontwikkelingsscenario, de projecten van EDF Luminus en Elicio inclusief; dat onderhavig gebied industriegebied betreft; dat het maximaal potentieel van het MER-gebied verder ingevuld moet worden vertrekkende vanuit het maximaal energetisch potentieel in het industriegebied;

Overwegende dat de evolutie naar grotere windturbines onvermijdelijk is; dat grotere windturbines een groter energetisch potentieel hebben, wat steeds het streefdoel is; dat door het plaatsen van grotere windturbines de potentiële gebieden met aanzienlijk minder windturbines worden ingevuld en toch een groter potentieel hebben dan een invulling met aanzienlijk meer maar kleinere windturbines van 150 m; dat de landschappelijke invloed daarom niet als negatiever moet worden beschouwd; dat de masten amper breder worden, in vergelijking met de masten van de windturbines van 150 m hoog; dat het energetisch verschil wordt gemaakt door grotere rotordiameters; dat het evenwel nog steeds antireflecterende, traagdraaiende rotors betreft, waarbij evenzeer aan de bepalingen en de normen van titel II van het VLAREM moet worden voldaan; dat teneinde te voldoen aan deze bepalingen en normen, de afstanden tot woningen ook vergroten;

Overwegende dat de geplande windturbines een rotor met drie wieken hebben, die draaien bij een laag toerental; dat traagdraaiende windturbines als "statiger" worden ervaren dan sneldraaiende types; dat de toren van het volle type (buismast) is en in staal, beton of een combinatie van beide uitgevoerd wordt; dat de standaardkleur van de windturbines lichtgrijs is: dat de aangevraagde windturbines, behalve de rotordiameter gelijkaardig zijn aan de windturbine van de nv Elicio;

Overwegende dat een landschap een dynamisch gegeven is; dat de verschijning van het landschap constant evolueert door veranderend gebruik; dat wanneer nieuwe elementen, zoals installaties voor de productie van hernieuwbare energie of energierecuperatie, aan het landschap toegevoegd worden, de karakteristieken van het landschap steeds zullen getransformeerd worden; dat bestaande kwaliteiten aangetast kunnen worden of nieuwe kwaliteiten kunnen worden toegevoegd; dat installaties voor energieproductie- of -recuperatie een bijdrage kunnen leveren aan de belevingswaarde van ons bebouwd en onbebouwd landschap; dat zeker in een maatschappij waar de zorg voor het milieu en het gebruik van groene energie hoog in de belangstelling staan, windturbines, zoals zonnepanelen en andere groene energievoorzieningen, een vanzelfsprekend deel zullen worden van onze leefomgeving; dat het evenwel niet de bedoeling kan zijn het onbebouwde landschap te versnipperen of negatief te belasten met constructies: dat de effecten op het landschap door de installatie niet alleen op grond van aantasting van de bestaande situatie beoordeeld worden maar ook als bijdrage aan de ontwikkeling van dat landschap;

Overwegende dat de windturbines in eerste instantie op een bedrijfsterrein worden ingericht; dat er geen open ruimte wordt aangewend; dat langs de noordelijke zijde van de N79, de Maastrichtersteenweg, een lint van vrijstaande eengezinswoningen voorkomt met daarachter een agrarisch gebied, sterk doorsneden met bomen; dat ter hoogte van het rond punt voor de snelwegovergang en het op- en afrittencomplex nog een aantal woningen, een snackbar en een landbouwbedrijf staan in de directe omgeving van het industriegebied; dat zuidelijk een agrarisch gebied voorkomt, doorsneden door een erg duidelijk in het landschap voorkomende 380 KV-hoogspanningsleiding: dat aan de overzijde van de E313 eerst een agrarisch gebied voorkomt en vervolgens het gehucht Millen; dat westelijk, ter hoogte van de N79 en de N618, een agrarisch gebied gelegen is, meer zuidelijk een natuurgebied en vervolgens nog meer zuidelijk, het gehucht Nerem en Sluizen;

Overwegende dat ten aanzien van de locatie aan de Viséweg te Tongeren, waar een beroepsindiener woont, moet vastgesteld worden dat het diepe perceel er dicht begroeid is met groen, bomen en allerhande struiken; dat de beroepsindiener wijst op een afstand van amper 250 m tot de dichtstbij zijnde windturbine van de nv EDF Luminus en van circa 1.000 m tot de windturbine van de nv Elicio; dat de beroepsindiener stelt dat het landschap er open en ongeschonden is; dat een beroepsindiener eveneens aanbrengt dat deze windturbines onderdeel vormen van een veel groter windpark tot wel 82 windturbines in Tongeren-Oost, Riemst, Bassenge en Juprelle;

Overwegende dat vastgesteld wordt dat het landschap tussen het bebouwde goed en het industriegebied slechts circa 100 m diep is; dat dit landschap ingevuld is met twee voetbalvelden; dat het verder ingesloten is door bedrijfsgebouwen en een groenscherm; dat bij het bedrijfsterrein richting de windturbines een groenschermbuffer aanwezig is; dat gezien schaal en invulling hier niet van een open landschap kan worden gesproken; dat de afstand van de woonst tot de dichtstbij zijnde windturbine van de nv EDF Luminus meer dan 550 m bedraagt; dat de windturbine van de nv Elicio op circa 1.500 m voorkomt: dat de drie windturbines ook hier zich quasi op één lijn bevinden loodrecht op het goed van de beroepsindiener, waardoor een mogelijke visuele beïnvloeding aanzienlijk beperkt wordt: dat dus niet kan meegegaan worden in de stelling dat het project een beklemmend gevoel kan geven; dat evenmin het bestaande project te Membruggen, op meer dan 2,500 m afstand, kan worden waargenomen; dat de visuele invloed door het project bijgevolg beperkt is;

Overwegende dat ten aanzien van de beroepsindiener aan de Langstraat te Millen wordt opgemerkt dat de afstand van de woning van de beroepsindiener tot de meest oostelijke

windturbine circa 2,5 km bedraagt en de afstand tot de verst gelegen windturbine van de nv EDF Luminus meer dan 2,75 km bedraagt; dat er tussen de windturbines en de woning van de beroepsindiener veelvuldig tussenliggende en erg nabijgelegen bebouwing (aan de overzijde van de straat) en groenelementen voorkomen; dat hierdoor amper een directe zichtrelatie bestaat tot het project; dat geen visuele muur wordt geschapen door de realisatie van windturbines; dat het nog steeds een transparant landschap betreft; dat de visuele invloed vanuit diens goed bijgevolg erg gering is;

Overwegende dat met betrekking tot de locatie aan de Genendries van een andere beroepsindiener kan gesteld worden dat de twee windturbines op circa 1,9 km staan; dat de windturbine van de nv Elicio op circa 1,5 km staat; dat op zulke afstanden windturbines als naalden het landschap worden waargenomen; dat aan de overzijde van de straat, dus op korte afstand van de woning van de beroepsindiener, bebouwing voorkomt, ook in tweede bouworde; dat vastgesteld kan worden dat de 380 kV-hoogspanningsleiding, die tussen het goed en de autosnelweg loopt, niet of amper waargenomen wordt; dat het U-vormig goed gericht is met de open zijde naar de straat; dat vanuit die woonst en de achtergelegen tuin het project niet of amper kan worden waargenomen; dat het aanliggende goed dwars op de straat gericht is; dat in de voorgevel richting het windturbineproject geen openingen voorkomen; dat er bijgevolg geen aanmerkelijke zichthinder bestaat;

Overwegende dat de beïnvloeding van het landschap door het project gesitueerd is in een beperkt segment in de waarnemingscirkel van de plaats van waar het landschap in zijn geheel wordt waargenomen; dat door tussenliggende bebouwing en groenelementen, door de grote afstanden en door het reliëf, de visuele invloed sterk wordt gedetermineerd; dat niet ontkend wordt dat er een landschappelijke beïnvloeding zal optreden; dat afhankelijk van de waarnemingslocatie het windturbineproject al dan niet deels wordt waargenomen; dat waar de windturbines duidelijk gezamenlijk gezien worden met het bedrijventerrein en de aldaar markant in het landschap voorkomende 380 kV-hoogspanningsleiding, ze onmiddellijk visueel aansluiten bij deze infrastructuur; dat het landschap tussen de autosnelweg en de dichtstbij gelegen woonstraten van Millen een open landschap is, waardoor directe zichtrelaties ontstaan met het windturbineproject; dat de snelweg met verlichtingspalen op vele plaatsen duidelijk waarneembaar is in het landschap; dat telkens door de grote afstanden tot woningen, zeker tot die van Millen, de relevante windturbines in het industriegebied bezwaarlijk als een muur van dominant in het landschap voorkomende windturbines moet worden beschouwd; dat immers omwille van de grote afstanden, de mast eerder als een naaldvorm wordt ervaren in het landschap; dat de grootste breedte van een rotorblad aanzienlijk minder bedraagt dan de diameter van de turbinemast: dat een rotor een traag draaiend element is dat de transparantie van het landschap niet of amper wijzigt;

Overwegende dat, gelet op bovenstaande overwegingen, de visuele impact niet als significant hinderlijk wordt beschouwd; dat de perceptie bij de omwonenden heerst dat zeer grote aantallen windturbines (gesaucissoneerd aangevraagd) in de omgeving worden voorzien; dat windparken worden bepaald door onderlinge afstanden van windturbines en cumulatieve effecten; dat voor deze aanvraag geen cumulatieve effecten met het aanliggende project, waar een project-MER-procedure voor loopt moeten worden meegenomen;

Overwegende dat waar de windturbines duidelijk waarneembaar zijn, zij de landschapsstructuur van het landschap met vergezichten beïnvloeden; dat in deze context de perceptie kan ontstaan dat door de windturbines een onderbreking van de openheid van

het landschap kan waargenomen worden; dat deze onderbreking echter, door de dimensies van de windturbine, erg beperkt van aard is; dat waar de windturbines duidelijk waarneembaar zijn in het landschap, deze als een baken fungeren voor het op- en afrittencomplex en het industriegebied, waarvoor een uitbreiding voorzien is, en als baken voor Tongeren, vanuit het oosten; dat bakens nieuwe duidelijke elementen betreffen die het landschap een nieuw uitzicht geven; dat de aangevraagde windturbines en de aangevraagde windturbine van de nv Elicio een gebundeld project behelzen, zonder een opmerkelijke visuele versnippering van het landschap als gevolg;

Overwegende dat het bundelingsprincipe hier niet relevant is; dat de inplantingslocatie immers een prioritair zoekgebied betreft, zijnde een industriegebied; dat een bundelingsvereiste met een markante lijninfrastructuur derhalve niet aan de orde is;

Overwegende dat het clusteringsprincipe verhindert dat her en der in het landschap solitaire windturbines kunnen worden opgericht: dat dit niet de bedoeling of het voorwerp is van huidige aanvraag; dat het immers een bestemmingseigen invulling van een industriegebied betreft, waarbij een energetisch maximale invulling wordt gegarandeerd; dat derhalve aan de doelstellingen van dit principe is voldaan;

Overwegende dat het potentieel van een zoekzone niet alleen vertaald wordt in aantal windturbines maar ook in energetische opbrengst; dat, omdat industriegebieden net prioritaire zoekzones zijn, het maximaal potentieel moet behaald worden: dat het energetisch potentieel op dit bedrijventerrein wordt gedetermineerd door:

- de mate van bestaande invulling door bedrijfsinfrastructuur en de daaraan gekoppelde risicoanalyse;*
- de dichtstbij gelegen woningen, waarvoor geluids- en slagschaduwinder, conform de bepalingen en de normen van titel II van het VLAREM, in ogenschouw moet genomen worden;*
- de mogelijke afstand tot autosnelwegen, hoogspanningsleidingen, Seveso-bedrijven en dergelijke;*
- het vermijden van wiekoverslag over aanliggende goeden en openbaar domein;*
- de onderlinge afstanden om zogeffecten maximaal te beperken;*

Overwegende dat inzake het beroepsargument met betrekking tot het energetisch optimalisatieprincipe wordt gesteld dat het bedrijventerrein in eerste instantie moet ingevuld worden met windturbines, gezien het duidelijke potentieel hiervoor: dat de aanvraag twee windturbines betreft en kadert in het potentieel van het bedrijventerrein; dat deze gekaderd worden in een totaal van drie windturbines, die gezamenlijk maximaal dat potentieel invullen; dat pas als duidelijk is hoe het maximaal energetisch potentieel hier wordt behaald, een ontwikkeling buiten dit terrein kan worden onderzocht; dat met andere woorden de invulling op het bedrijfsterrein, als prioritaire zoekzone, bepaalt hoe erbuiten kan ontwikkeld worden, waarbij evenzeer het maximale energetisch potentieel van dat potentiële bijkomende zoekgebied moet worden nagestreefd: dat het nagaan van dat potentieel erbuiten thans in deze beoordeling zelf niet aan de orde is; dat bijgevolg de stelling dat het project het potentieel erbuiten negatief zou hypothekeren, niet wordt weerhouden;

Overwegende dat het potentieel van het gehele bestaande bedrijventerrein hier wordt behaald met drie 200 m hoge windturbines, dus inclusief de windturbine van de nv Elicio: dat deze windturbine van Elicio een rotordiameter heeft van 114 m; dat kleine verschillen in rotordiameter van nieuw op te richten windturbines in dit nog met windturbines onaangesneden industriegebied kunnen weerhouden worden, ook als die in lijnvorm staan, met het energetisch optimalisatieprincipe indachtig; dat visueel het verschil immers

dermate beperkt is dat dit, gezien de hoogte van 200 m van alle windturbines en het reliëfrijke landschap in de omgeving van waaruit men de windturbines kan waarnemen, bezwaarlijk als hinderlijk kan worden ervaren;

Overwegende dat voor de realisatie van de windturbines een betonnen fundering met een diameter van 20 m vereist is (oppervlakte 320 m²), een permanent werkvlak van circa 30 m bij 50 m, een 15 m breed en 60 m breed tijdelijk werkvlak, een tijdelijke 6 m brede en een permanente 6 m brede toegangsweg; dat alle verharding semi-verhard en waterdoorlatend zal zijn;

Overwegende dat de middenspanningscabines 3 m bij 9 m groot zijn en aansluiten bij het openbaar domein: dat de cabines zich langs WT1 en in de hoek van het perceel van WT2 bevinden; dat de tijdelijke verharding na het wegrijden van de kranen moet verwijderd worden; dat het vrijgekomen terrein hersteld moet worden in de oorspronkelijke toestand; dat dit is opgelegd in de bijzondere voorwaarden van het bestreden besluit;

Overwegende dat het tracé van de ondergrondse kabel van de transformator bij de voet van de windturbine naar de middenspanningscabine ondergronds loopt en op het eigen goed via de permanente verharding naar de middenspanningscabine, om vervolgens in de groenstroken voor de bedrijfsterreinen, langs de Industriestraat naar een bestaande cabine te lopen; dat hiertoe het openbaar domein niet gedwarsd wordt: dat de ruimtelijke impact van de leiding onbestaande is;

Overwegende dat, gelet op bovenstaande overwegingen, het ruimtebeslag maximaal beperkt wordt;

Overwegende dat het bodemreliëf niet gewijzigd wordt; dat de inplantingslocatie, zodanig bepaald is dat wiekoverslag over de aanliggende wegen wordt vermeden;

Overwegende dat het bedrijventerrein goed is ontsloten middels voornoemde wegen; dat een verhoging van transportbewegingen zal optreden voor de realisatie van het project; dat deze slechts van tijdelijke aard is en evengoed geldt voor de oprichting van een bedrijfsgebouw binnen het industriegebied, waarvoor een hogere mobiliteitsimpact optreedt; dat er over moet gewaakt worden dat de bedrijven in de buurt van de inplantingslocaties te allen tijde bereikbaar zijn; dat slechts onder die voorwaarde een normale ontsluiting en bereikbaarheid van de bedrijven in het industriegebied gegarandeerd wordt; dat dit is opgelegd in de bijzondere voorwaarden van het bestreden besluit; dat tijdens de exploitatie zelf de impact nihil is;

Overwegende dat de windturbines niet gelegen zijn binnen een beschermde archeologische site, een beschermd cultuurhistorisch landschap, een beschermd dorps- of stadsgezicht of een beschermd monument;

Overwegende dat er in de ruimere omgeving van het projectgebied op ruime afstand van de projectlocatie, beschermde cultuurhistorische landschappen, beschermde stads- en dorpsgezichten en beschermde monumenten voorkomen, met name:

- de beschermde cultuurhistorische landschappen 'Park van de Oostelijke Jeker' en 'Galgenberg' gelegen op respectievelijk op circa 760m ten zuidwesten en circa 1 km ten noordwesten van de dichtstbijzijnde geplande windturbine (WT1);*
- de dichtstbijzijnde beschermde stads- en dorpsgezichten 'Kasteel Genoelselderen: omgeving' en 'Hoeve Bouveroux en villa en omgeving' gelegen op respectievelijk circa 1,7 km ten noorden en circa 1,7 km ten oosten van de geplande windturbines;*

- de beschermde monumenten 'Watermolen Blaarmolen met Woelkom' en 'Kasteel Genoelselderen' gelegen op circa 1,8 km ten zuidwesten en circa 1,8 km ten noorden van de geplande windturbines;

Overwegende dat in de ruime omgeving zich, volgens de inventaris van de landschapsatlas, de ankerplaats 'Jekervallei tussen Tongeren en Mal' bevindt, gelegen op circa 550 m ten zuidwesten van de geplande windturbines; dat het projectgebied zich niet binnen een erfgoedlandschap bevindt; dat ook in de ruime omgeving geen erfgoedlandschap gesitueerd is; dat door de ruime afstand van de geplande windturbines van de nv EDF Luminus tot het dichtstbijzijnde beschermde cultuurhistorische landschappen (750 m tot 1 km), het dichtstbijzijnde beschermde stads- en dorpsgezicht (1,7 km) en het dichtstbijzijnde beschermde monument (1,8 km) er geen directe effecten optreden voor deze beschermingen; dat bovendien de geplande windturbines op een voldoende ruime afstand gelegen zijn tot de dichtstbijzijnde ankerplaats of relictzone (550 m), waardoor er geen directe impact zal zijn voor dit vastgesteld landschapsrelict; dat de dichtstbij gelegen erfgoedelementen enkele bouwkundige erfgoedelementen (kapel, boerenwoning, zijn. gelegen ten zuiden van de windturbines (500 m); dat het dichtstbijzijnde erfgoedobject een kapel betreft gelegen op circa 360 m ten noordwesten van de geplande windturbines; dat de windturbines vermoedelijk geheel of gedeeltelijk waarneembaar zullen zijn vanuit deze erfgoedwaarden en hierdoor vooral een indirecte invloed zullen hebben; dat, vermits de windturbines omringd zijn door allerlei industriële activiteiten, er geen directe impact op de erfgoedwaarde zelf is. zodat deze als beperkt beschouwd kan worden;

Overwegende dat de toevoeging van de windturbines weinig schaalverkleinende effecten zal hebben op het landschap; dat door de grote afstand van de geplande windturbines tot de beschermingen en de vastgestelde inventarissen (het bouwkundig erfgoed) er geen directe impact zal zijn op deze beschermingen en erfgoedwaarden; dat de windturbines als indirect effect wel waarneembaar zullen zijn vanuit enkele bouwkundige erfgoedelementen maar door de reeds aanwezige hoogspanningsleidingen en de autosnelweg met afrit Tongeren in de buurt de visuele invloed hierop als gering kan beoordeeld worden;

Overwegende dat waar in de beroepschriften verwezen wordt naar het windplan Limburg, dit document een visie is die gebonden is aan de inzichten tijdens de opmaak en de goedkeuring ervan; dat dit windplan geenszins een bindend document is;

Overwegende dat, gelet op bovenstaande overwegingen, de goede ruimtelijke ordening van de plaats niet in het gedrang wordt gebracht; dat met deze aanvraag, als onderdeel van een project van drie windturbines, een prioritair zoekgebied energetisch maximaal wordt ingevuld; dat landschapswaarden eerder beperkt visueel worden beïnvloed; dat, gelet op de ruime afstanden tot de beschermingen en de geïnventariseerde erfgoedwaarden, deze gevrijwaard blijven; dat het project de duurzame ruimtelijke ordening niet in het gedrang brengt;

Overwegende dat het argument dat onvoldoende ruchtbaarheid werd gegeven aan de aanvraag, niet kan worden weerhouden; dat beroepsindiener op de hoogte was en zijn grieven kenbaar heeft gemaakt via zijn bezwaar en zijn beroepschrift;

Overwegende dat het twee windturbines, in een groep van drie windturbines, betreft; dat de effecten van deze drie samen met het enige tot nu gerealiseerde project te Membruggen werden onderzocht: dat er in de huidige stand van zaken geen wettig dwingende reden bestaat tot opmaak van een project-MER; dat immers de aanvraag valt onder rubriek 3, i), van bijlage III van het MER-besluit 'Installaties voor de winning van windenergie voor

energieproductie (windturbineparken) (projecten die niet onder bijlage II vallen)' en niet valt onder bijlage II van het MER-besluit;

Overwegende dat conform artikel 68 van het Omgevingsvergunningendecreet de vergunning geldt voor onbepaalde duur tenzij conform artikel 68, tweede lid, van het Omgevingsvergunningendecreet in afwijking hiervan nog een beperkte termijn kan worden toegestaan; dat de vergunning voor onbepaalde duur kan worden verleend;

Overwegende dat in het bestreden besluit is opgenomen dat de voorwaarden opgenomen in het advies van Infrax van 19 februari 2018 moeten worden nageleefd: dat in dit advies de aandacht wordt gevestigd op verschillende ondergrondse nutsleidingen; dat voor de aanvang van de werken de aannemer of de bouwheer de geldige liggingsplannen van deze leidingen moet aanvragen op klip.agiv.be; dat dit een aandachtspunt uitmaakt;

Overwegende dat de hinder en de effecten op mens en milieu en de risico's voor de externe veiligheid, veroorzaakt door het aangevraagde project, mits naleving van de vergunningsvoorwaarden, tot een aanvaardbaar niveau kunnen worden beperkt;

Overwegende dat de aanvraag verenigbaar is met de stedenbouwkundige voorschriften en de goede ruimtelijke ordening;

Overwegende dat er bijgevolg aanleiding toe bestaat de beroepen gedeeltelijk gegrond te verklaren en het bestreden besluit te wijzigen,

BESLUIT:

Artikel 1. De ontvankelijk bevonden beroepen, ingediend door:

- de nv Limburg Win(d)t, Trichterheideweg 8, 3500 Hasselt;
- Guido Durlot, Genendries 19 en 21, 3770 Riemst;
- het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Riemst* Maastrichtersteenweg 2b, 3770 Riemst;
- Robert Stok en Jana Cerná, Langstraat 26, 3770 Riemst;
- Etienne Sampermans, Viséweg 136. 3700 Tongeren,

aangetekend tegen het besluit nummer 124.09.00/V2018N031561 van de deputatie van de provincie Limburg van 16 mei 2018, waarbij vergunning wordt verleend aan de nv EDF Luminus, Markiesstraat 1 te 1000 Brussel, voor twee windturbines gelegen te 3700 Tongeren, Heersterveldweg 19 en 21, op de kadastrale percelen: afdeling 9, sectie A, perceelnummers 90g, 137g en 546e, worden gedeeltelijk gegrond verklaard.

Art. 2. §1. Aan de nv EDF Luminus, Markiesstraat 1 te 1000 Brussel, wordt de vergunning verleend voor de exploitatie van twee windturbines met inrichtingsnummer 20171102-0009, gelegen te 3700 Tongeren, Heersterveldweg 19 en 21, kadastraal bekend: afdeling 9, sectie A, perceelnummers 90g, 137 en 546e, met de volgende ingedeelde inrichtingen of activiteiten:

Rubriek	Omschrijving	Hoeveelheid eenheid	+	Klasse
12.2.2	2 transformatoren met een individueel vermogen van 3.950 kVA	7.900 kVA		2
20.1.6.1.c	2 windturbine van 3,4 MW	6.800 kW		1
53.2.2.a	Tijdelijke bronbemaling uit de bovenste watervoerende laag met een maximaal	23.000 m ³ /jaar		3

	opgepompt debiet van 11.500m ³ per windturbine		
--	---	--	--

§2. Aan de nv EDF Luminus, Markiesstraat 1 te 1000 Brussel, wordt de vergunning verleend voor de volgende stedenbouwkundige handelingen, op de percelen gelegen te 3700 Tongeren, Heersterveldweg 19 en 21, kadastraal bekend: afdeling 9, sectie A, perceelnummers 90g, 137g en 546e:

- nieuwbouw of aanleggen van infrastructuur:
 - WT01 en WT02;
 - verhardingen horende bij WT01 en WT02;
- nieuwbouw van bijgebouwen, niet-overdekte lage constructies en andere handelingen horende bij WT01 en WT02: bijgebouw of beperkte constructie rond een gebouw:
 - transformator;
 - opvoercabine.

Art. 3. De plannen en het aanvraagdossier waarop dit besluit gebaseerd zijn, maken er integraal deel van uit.

Art. 4. De omgevingsvergunning wordt verleend voor onbepaalde duur, die aanvangt op datum van de vergunning.

Art. 5. De omgevingsvergunning wordt verleend onder de algemene en sectorale milieuvoorwaarden van titel II, en desgevallend van titel III, van het VLAREM en onder de volgende bijzondere voorwaarden en/of lasten die moeten nageleefd worden:

1. de milderende en preventieve maatregelen, zoals gedefinieerd in de bij het aanvraagdossier gevoegde veiligheids-, geluids- en slagschaduwstudies, worden strikt nageleefd;
2. de exploitant stelt een rapport op in samenwerking met een erkend milieudeskundige in de discipline geluid, waarin bepaald wordt op welke wijze de windturbines zullen gemoduleerd worden: de modulering zorgt ervoor dat steeds aan de richtwaarden voor windturbinegeluid van titel II van het VLAREM wordt voldaan; dit rapport wordt binnen de drie maanden na ingebruikname van de windturbines meegedeeld aan de afdeling Gebiedsontwikkeling, Omgevingsplanning en -projecten en de afdeling Handhaving van het departement Omgeving: de productie in geluidsreducerende modus wordt bijgehouden in het logboek;
3. de windturbines hebben tijdens de avond en de nacht (van 19 uur tot 7 uur) een maximaal geluidsvermogen van 103,5 dB(A);
4. binnen een termijn van zes maanden na de ingebruikname van de windturbines worden geluidsmetingen ter controle uitgevoerd door een erkend milieudeskundige in de discipline geluid, ter hoogte van de meest kritische plaatsen voor geluidshinder: de resultaten hiervan worden ter evaluatie meegedeeld aan de afdeling Handhaving van het departement Omgeving en ter kennisgeving bezorgd aan de afdeling Gebiedsontwikkeling, Omgevingsplanning en projecten van het departement Omgeving;
5. inzake geluid en slagschaduw wordt rekening gehouden met de cumulatieve effecten met de naburige reeds vergunde windturbineprojecten;
6. de voorwaarden opgenomen in het voorwaardelijk gunstige advies van het Directoraatgeneraal Luchtvaart van de Federale overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer van 10 oktober 2018 worden gevolgd;
7. de bestaande bedrijven blijven te allen tijde goed bereikbaar;
8. de tijdelijke verharding wordt, na het wegrijden van de kranen, verwijderd; het vrijgekomen terrein wordt hersteld in de oorspronkelijke toestand;

9. *de voorwaarden opgenomen in het voorwaardelijk gunstig advies van de dienst Water en Domeinen van de provincie Limburg van 22 augustus 2018 worden gevolgd.*

Art. 6. *De omgevingsvergunning vervalt van rechtswege in de gevallen en overeenkomstig de voorwaarden vermeld in de artikelen 99 en 101 van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning.*

...

Dat is de bestreden beslissing.

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE TUSSENKOMST

1.

Een onderzoek van de ontvankelijkheid van de verzoeken tot tussenkomst is enkel aan de orde indien de voorwaarden om de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing te bevelen, zijn vervuld. Zoals hierna zal blijken, is dit niet het geval.

2.1.

Voorgaande overweging verhindert niet dat de Raad om proceseconomische redenen reeds in de huidige stand van het geding de aandacht van de tweede tussenkomende partij wil vestigen op de omstandigheid dat de Raad, na een voorlopig onderzoek van de ontvankelijkheid op grond van de beschikbare gegevens, op het eerste gezicht vaststelt dat zij het rolrecht niet betaald heeft.

De Raad acht het dan ook aangewezen dat de tweede tussenkomende partij, naar aanleiding van het indienen van haar schriftelijke uiteenzetting in het kader van de procedure ten gronde, standpunt inneemt over eventuele redenen van overmacht of onoverwinnelijke dwaling die de niet-betaling van het rolrecht kunnen verantwoorden en de mogelijke onontvankelijkheid van haar verzoek tot tussenkomst.

2.2.

Ook de vierde tussenkomende partij heeft het rolrecht niet betaald. Zij heeft verklaard dat zij wenst af te zien van haar verzoek tot tussenkomst en dit zowel in de procedure tot schorsing als in de procedure tot vernietiging.

Het verzoek tot tussenkomst van de vierde tussenkomende partij is onontvankelijk.

VI. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT SCHORSING

1.

De verwerende, de eerste en de tweede tussenkomende partij betwisten de ontvankelijkheid van de vordering.

De Raad is echter van oordeel dat de excepties van de verwerende en de eerste en tweede tussenkomende partij slechts onderzocht en beoordeeld dient te worden wanneer de voorwaarden om de schorsing te bevelen, zijn vervuld. Zoals hierna zal blijken, is dit niet het geval.

2.

Voorgaande overweging verhindert niet dat de Raad om proceseconomische redenen reeds in de huidige stand van het geding de aandacht van de tweede verzoekende partij wil vestigen op de omstandigheid dat de Raad, na een voorlopig onderzoek van de ontvankelijkheid op grond van de beschikbare gegevens, op het eerste gezicht vaststelt dat zij het rolrecht niet betaald heeft.

De Raad acht het dan ook aangewezen dat de tweede verzoekende partij, naar aanleiding van het indienen van haar wederantwoordnota in het kader van de procedure ten gronde, standpunt inneemt over eventuele redenen van overmacht of onoverwinnelijke dwaling die de niet-betaling van het rolrecht kunnen verantwoorden en de mogelijke onontvankelijkheid van het voorliggende beroep in zoverre het uitgaat van de tweede verzoekende partij.

VII. ONDERZOEK VAN DE VORDERING TOT SCHORSING

Op grond van artikel 40, §1 DBRC-decreet kan de Raad de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing bevelen op voorwaarde dat er hoogdringendheid wordt aangetoond en dat de verzoekende partij minstens één ernstig middel aanvoert dat de vernietiging van de bestreden beslissing op het eerste gezicht kan verantwoorden.

A. Hoogdringendheid

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partijen zetten de hoogdringendheid als volgt uiteen:

“ ...

De verzoekende partij die zich op hoogdringendheid beroept, moet, op grond van artikel 40, §1, zesde lid van het DBRC-decreet en artikel 56, §1, 2° en artikel 57, 1° van het Procedurebesluit, in haar verzoekschrift, ondersteund met de nodige overtuigingsstukken, een uiteenzetting geven van de redenen die aantonen dat een uitspraak bij hoogdringendheid aangewezen is, gelet op de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing.

De vereiste van hoogdringendheid houdt onder meer in dat er aannemelijk gemaakt wordt dat de behandeling van de zaak onverenigbaar is met de behandelingstermijn van een vordering tot vernietiging. De aangevoerde nadelige gevolgen moeten bovendien hun oorzaak vinden in de bestreden beslissing, zodat een schorsing de verwezenlijking ervan kan voorkomen.

Een eventuele vernietiging van de bestreden beslissing zal niet verhelpen dat de betrokkene inmiddels enige tijd ernstige schade aan verzoekers zal veroorzaken. Verzoekers dreigen hoe dan ook te moeten toezien dat een belangrijk deel van hun huidig cliënteel wegblijft met groot verlies van omzet tot gevolg.

Dit is bijzonder nadelig voor verzoekers vermits dient vastgesteld te worden dat de toeristische aantrekkingskracht van de hotelhoeve/B&B hoe dan ook afneemt.

Verzoekers hebben de locatie van hun uitbating gekozen net omwille van de gunstige ligging in het Haspengouwse landschap, en mede in de veronderstelling dat zij in de onmiddellijke omgeving geen dergelijke bouwwerken in het aangrenzende open agrarische gebied zou moeten dulden.

Plots worden verzoekers geconfronteerd met windturbines. Hun volledige maatschappelijk doel is toerisme. De ontplooiing van dit toerisme zal zonder meer aangetast worden door de windturbines. Bijgevolg komt het voortbestaan van de uitbating van verzoekers in het gedrang. Een dergelijk financieel nadeel kan volgens verzoekers niet worden afgewacht tot een uitspraak over de vernietiging.

Het verblijfstoerisme maakte een flinke groei door in Riemst, in 2016 is het gestegen met 6.3%, ten opzichte van 2014 tekende zich een groei van 40%, we vormen de koploper van

de streek, 19 logisverstrekkende-verblijven in het kleine Riemst met 311 bedden. Vijf verblijfsaccommodaties met ong. 60 bedden alleen al in Millen, één van de twaalf deelgemeenten, aldus de gemeente.

Het verstorend effect van de geplande windturbines behelst een cirkel met een straal van vele kilometers, met name in open landschappen, de gewaardeerde open ruimte wordt over een gebied van tientallen kilometers teniet gedaan.

Dit is nefast voor het lokale toerisme, wat overigens een steeds verder groeiende impact heeft van 1.981.362 euro in 2016. In het veel grotere Tongeren de oudste stad van België, naastgelegen, bedraagt dat overigens 3.311.930 euro, ook het toerisme rond Tongeren wordt door deze plannen zwaar bedreigd, de entree van Tongeren is eveneens via de afrit 32 van de E313, dezelfde eerste indruk zal doorwegen.

Het toerisme is voor uitbaters een harde sector, zeker sinds de invoering van reviews (zonder mogelijkheid tot weerwoord) door de onontkoombare boeking-sites zoals Booking.com, Expedia, Google en dergelijke. Verzoekers zijn voor de meerderheid van de boekingen afhankelijk van deze sites.

Op het moment dat men in de rating zakt, daalt de waardering welke voor iedereen zichtbaar is, dat maakt dat zelfs passerende zakenmensen die in de buurt moeten zijn, zullen wegblijven.

Zodra men schrijft dat het door Toerisme Limburg en de eigen website gecreëerde beeld niet meer conform is met wat men ervoor aantrof, of een bijvoorbeeld voor infrageluid gevoelige gast zegt dat hij hier niet goed heeft kunnen slapen, dan rijst er een groot en langdurig doorwerkend probleem voor de uitbater én daarmee potentieel ook voor de regio. Zodra de turbines gebouwd worden zal dit een afschrikkende werking hebben op de doorsnee rustzoekende toerist met tot gevolg dat er direct een negatieve invloed zal uitgaan die grote schade zal toebrengen aan de jaarcijfers van de verzoekers.

De publiciteit en het imago in de (sociale-) media reageert zeer snel, de commentaren op de boeking-sites zullen potentiële en normaal gezien terugkerende toeristen ervan weerhouden te boeken bij de Zwarte Stok. Dit is voor verzoekers een oncontroleerbaar en een gevaarlijk proces waar zij geen invloed op kunnen uitoefenen.

Zij zijn hier niet in staat om plots een andere doelgroep te kunnen binnenhalen omdat die onbestaande is en zal zijn, wat betekent dat men tegenslagen moeilijk zal overleven en dus het opgebouwd cliënteel moet zien te behouden.

Indien het toerisme ten gronde gaat in Millen straalt dat uit naar de gehele regio, de onvermijdelijke imagoschade zal ook zijn effect hebben op de lokale economie en de vastgoedprijzen. Dit moet ten allen tijde voorkomen worden.

Niet vergunning van de windturbines is aangewezen om de lokale economie te vrijwaren, die zich gesteund ziet in het beleid van Toerisme Limburg dat actief ook onze streek promoot met waarden die hier niet meer van toepassing zullen zijn indien dit windpark verder gestalte krijgt.

Eenmaal genomen beslissingen betreffende economie, toerisme en ruimtelijke ordening, staan andere (nieuwe), hier commerciële beslissingen in de weg.

De bewoners van Millen hebben zich eerder middels bijna 500 bezwaarschriften uitgesproken tegen de komst van windturbines.

De toeristische uitbaters van Riemst worden allen bedreigd door de geplande en deels uitgevoerde bouw van de tientallen windturbines rond Riemst, in Millen is recent een nieuw hotel en vakantiewoningen gebouwd, men was zoals mogelijk 99% van de bevolking volstrekt onbekend met de actuele windplannen voor de streek vanwege geen adequaat

gevoerde publiciteit tijdens het openbaar onderzoek en de verder in het kader van Aarhus en Espoo verplichte communicatie.

In het buitenland is men eerder begonnen met de inplanting van windturbines, de bijbehorende structurele problemen geraken bekend, veel relevante info bereikt ons dus van daar:

De directie van Gîtes de France Indre gaf in een Attestation aan dat uitbatingen die in het zicht van windturbines of windparken gelegen zijn niet meer vergund worden en nog opgenomen zullen worden binnen de publiciteitskanalen van de organisatie.

Omdat die uitbatingen in de periferie van windturbines niet 'matchen' met het imago van Gîtes de France, dat landelijke rust en kwaliteit hoog in het vaandel draagt.

Ook verzoekers zijn sterk afhankelijk van het beleid van dergelijke toeristische organisaties.

Zolang als de opbouw van een terugkerend klantenbestand duurt, zal de afbouw daarvan door negatieve commentaren, met hulp van de sociale-media, niet duren.

Onderstaande attesten dragen daaraan bij.

[FIGUUR]

Einde oefening voor uitbaters landelijk verblijfstoerisme door komst van windturbines in omgeving

Verzoekers doen er al twintig jaar alles aan om de aandacht van hun gasten te focussen op positieve tendensen zoals verbeteringen in de plaatselijke toeristische infrastructuur, het fietsroutenetwerk e.d..

Echter de waarde daarvan zal door de bouw van het Windpark Riemst rigoureus onderuitgehaald worden.

De proportie van deze negatieve tendens op hun resultaat en daarmee de waarde van hun onroerend zal onbetwist domineren en is zonder een gesynchroniseerde substantiële compensatie dan ook onacceptabel.

Men kan hierbij denken aan geproportioneerde uitkoopregelingen voor de toeristische uitbatingen in de streek.

Onafhankelijke onderzoeken geven aan dat het terugkeergedrag van de toerist afneemt met 30%, andere (Franse) studies geven aan dat 97% zegt niet terug te zullen keren naar een gebied dat grote windparken huisvest. Verschillende onafhankelijke studies in Duitsland wijzen uit dat het plattelandstoerisme in dorpen waar windmolens geplaatst zijn met 50 tot 80% terugloopt. Niets wijst erop dat het hier anders zal zijn.

[FOTO]

Hoevehotel De Zwarte Stok te Millen met daarachter op 4,5km afstand de 3 turbines bij Genoelselderen

Centouris Institut Passau, FachHochschule Furtwangen, IHK Giessen evolueert na statistieken, 80% minder overnachtingen in gemeenten met windmolens, recente en onafhankelijke cijfers.

STUDIE WINDINDUSTRIEGEBIETE UND TOURISMUS, THE IMPACT OF WIND ON TOURISM DEMAND, GONE WITH THE WIND, LEIBNITZ UNIVERSITY 2015, CENTOURIS INSTITUT AZEPTANZ VON WINDANLAGEN IN DEUTSCHEN MITTELGEBIRGEN 2012 **STUK 11: STUDIES TOERISME (DIGITAAL)**

<http://m.haz.de/Nachrichten/Der-Norden/Uebersicht/Niedersachsens-Nordseekueste-Windraeder-vertreiben-Urlauber>

“Studien zu Auswirkungen von Windparks auf Tourismus gehen übereinstimmend von einem deutlichen Rückgang des Besucherverkehrs aus.

Laut Befragungen liegt der durchschnittliche Rückgang des Besucherverkehrs bei ca. 25-30%, in der Spitze bei über 60%.

*I. Daten zur Tourismusentwicklung in den vergangenen 2 Jahren in R-P
Daten des Statistischen Landesamtes Rheinland-Pfalz über Entwicklung des Tourismus in 2013 und 2014:*

In vielen Gemeinden mit hohem Zubau an Windenergieanlagen sanken die Übernachtungszahlen nach zwei Jahren zum Teil dramatisch:

- a. Verbandsgemeinde Kirchberg – 19,9%*
- b. Verbandsgemeinde Emmelshausen – 22,2%*
- c. Verbandsgemeinde Kaisersesch – 60,7%*

*II. WEA-freie Nachbargemeinden begünstigt
Gleichzeitig nahmen in Nachbargemeinden ohne Windenergie am Rhein und an der Mosel die Übernachtungen deutlich bis 15% zu.*

*III. Hochrechnung der Risiken für den Schwarzwaldtourismus
Laut Angaben der Schwarzwald Tourismus GmbH wird im Falle eines deutlichen Ausbaus der Windenergie allein für den Schwarzwald von folgenden wirtschaftlichen Risiken ausgegangen:*

- a. Rückgang von 25% der Übernachtungen*
- b. Bruttoumsatzverlust: 2,1 Milliarden pro Jahr*
- c. Mehrwertsteuerverlust: 232 Millionen pro Jahr*
- d. Steueraufkommensverlust für die Gemeinden: 45 Millionen*
- e. Arbeitsplatzverlust: 46.000 Vollarbeitsplätze*

*Beschäftigungsquote in der Windenergiebranche in ganz Rheinland-Pfalz :
3.600 Personen bei über 1200 bestehender Anlagen (Angaben lt. Wirtschaftsmin. RP 2015).*

Dabei handelt es sich bei den o.g. Beschäftigungen um Spezialistentätigkeiten, die nur zum geringen Teil von Kräften aus der Region geleistet werden können.

Quelle: Landschaftsarchitekt Dipl. Ing. Ulrich Bielefeld, Gällerstraße 5, 88662 Überlingen”

*Diese Passage wurde Ihnen von windwahn unter:
http://windwahn.de/index.php?option=com_content&view=article&id=1515&catid=47&Itemid=1625*

zur Verfügung gestellt.

“Oui, les éoliennes font fuir massivement les touristes et menacent le PIB des espaces ruraux. L'association des Hébergeurs Touristiques de l'Indre et des départements limitrophes (AHTI) vient de publier un sondage d'opinion qui apporte des éléments quantitatifs nouveaux sur l'impact de l'implantation d'éoliennes industrielles dans le choix d'une destination touristique où la nature est recherchée. L'enquête a été menée en 2017 auprès d'un corpus de 1280 touristes âgés de 18 ans et plus, accueillis en Gîtes et Chambre d'hôtes de l'Indre. Les résultats révèlent que 97% des touristes ne choisiraient plus ces gîtes touristiques si des éoliennes se trouvaient dans un environnement proche.”

Bovenstaande cijfers uit de verschillende studies laten een verlies in actuele en potentiële bezoekersaantallen zien die van enkele tot vele tientallen procenten oplopen, een proces dat zich gestaag voltrekt. Kuststreken noteren iets positievere tendensen.

Langs die Vlaamse kust zijn om het toerisme te vrijwaren en de kustbeleving niet te verstoren de windturbines verschoven van 5km uit de kust naar 28km uit de kust...

Dit heeft men volgens voormalig energieminister Bart Tommelein gedaan om het gewaardeerde uitzicht te beschermen en daarmee de plaatselijke toeristische sector te sparen.

Verzoekers vroegen aan hem in Millen de turbines ook hier op de internationaal aanvaarde veilige afstanden van bewoning te houden, op minimaal 1.500m en deze turbines niet in het zicht van uitbatingen en in de periferie rond het fietsroutenetwerk te plaatsen.

Dat leek verzoekers een zeer bescheiden vraag en deze draagt alle logica in zich.

Goed draaiende uitbatingen zijn geëvolueerd naar een capaciteit die afgestemd is op het realistisch aantal te verwachten bezoekers. Zodra bezoekersaantallen gaan teruglopen, er zitten geen 25 gasten aan het ontbijt maar 5, dan moet het pand wel verwarmd blijven, is de vaste last niet veel geringer, maar zijn de inkomsten dat wel in aanzienlijke mate.

Een hotel/B&B met een chronische onderbezetting is ten dode opgeschreven.

Men moet er alles aan doen om te voorkomen dat door de bouw van de turbines een negatieve spiraal in werking gaat voor toeristisch Millen, Riemst en Tongeren.

De terechte protesten tegen de komst van windturbines in de streek bereiken mogelijk nu al ons cliënteel, verzoekers gaan daar dan ook zeer omzichtig mee om.

De prijzen in de horeca staan al jaren onder druk, de kosten stijgen elk jaar maar de inkomsten evolueren niet genoeg mee, juist ook dankzij de stijgende energieprijzen veroorzaakt door de implementatie van erg dure windstroom. Er is maar een zeer beperkte financiële ruimte voor maatschappelijke experimenten die het imago zouden kunnen schaden. De zaak van verzoekers draait momenteel goed, men maakt een beperkte maar stabiele groei mee.

We spreken hier over nieuwe, nooit eerder geziene megalomane elementen in het gewaardeerde toeristische open landschap met een bijbehorende nog amper door de overheid in kaart gebrachte specifieke problematiek.

Het lijkt evident eerst studies uit te voeren en dan pas weloverwogen plannen te realiseren, samen met de burgers (Aarhus).

De provincie Limburg heeft in het verleden keuzes gemaakt die de vrijheid van het maken van andere (nieuwe) keuzes in de weg staan.

De schade aan de leefomgeving, die zo belangrijk is voor het kunnen continueren van het lokaal landelijk toerisme, zal onomkeerbaar zijn.

Het is dan ook niet voor enige betwisting vatbaar dat de behandeling van de zaak onverenigbaar is met de behandelingstermijn van de vordering tot vernietiging.

Bovendien is het hierboven omschreven nadeel het rechtstreekse gevolg van de bestreden beslissing. Zonder de bestreden beslissing kunnen verzoeker immers geen schade ondervinden in de uitbating van hun hotelhoeve.

Aan de schorsingsvoorwaarde inzake hoogdringendheid is dan ook voldaan.

... ”

2.

De verwerende partij antwoordt:

“ ..

24. Verwerende partij is ervan overtuigd dat de vordering van verzoekende partij niet de eis van de hoogdringendheid doorstaat.

25. Spoedeisendheid moet aanwezig zijn bij het instellen van de vordering tot schorsing.

Verder moet de vereiste urgentie beoordeeld worden op het moment van het indienen van het verzoekschrift tot schorsing. De Raad voor Vergunningsbetwistingen oordeelde dienaangaande eerder als volgt:

“De vereiste van hoogdringendheid impliceert, onder meer, dat een verzoekende partij moet overtuigen dat er, op het ogenblik van het instellen van de vordering tot schorsing, redenen zijn om de zaak sneller te behandelen dan volgens de gebruikelijke termijnen die de behandeling van een vernietigingszaak noodzaakt”.

[eigen aanduidingen]

Er moet vastgesteld worden dat verzoekende partijen, in hun inleidend verzoekschrift, op geen enkele wijze aannemelijk hebben gemaakt dat er, op het ogenblik van het instellen van de vordering tot schorsing, redenen waren om de zaak sneller te behandelen. Van enige uitvoering der werken is er geheel geen sprake en in wezen beperken verzoekende partijen zich tot de vaststelling dat de werken kunnen uitgevoerd worden. Het loutere feit dat een vergunning uitvoerbaar wordt en de werken kunnen uitgevoerd worden, maakt een zaak niet hoogdringend.

26. De werken zijn nog niet aangevat.

Op heden zijn de werken nog niet aangevat. Evenzeer kan de loutere melding dat er zal gestart worden met de werken, geenszins volstaan om de spoedeisendheid van de schorsingsprocedure – die een uitzonderingsprocedure betreft – te schragen. Minstens dient gewacht totdat de werken worden aangevat.

Het louter aanvangen van de werken volstaat evenmin om een vordering voor de Raad als hoogdringend te kwalificeren. Het louter verwijzen naar de doorlooptijd en de uitvoering der werken is niet voldoende om de ‘hoogdringendheid’ aan te tonen.

De bewijslast voor het aantonen van de hoogdringendheid ligt bij de verzoekende partij, ook wat betreft de uit te voeren werken, of de nog uit te voeren werken, de daardoor voor de verzoekende partij te lijden schade en dit in verhouding met een normale doorlooptijd van de vernietigingsprocedure.

Verzoekende partij laat het bovenstaande volledig na.

27. Verzoekende partij toont niet aan dat een vernietigingsprocedure niet kan afgewacht worden. Geen nadelige gevolgen.

Vereist is dat een verzoekende partij aannemelijk maakt dat de ernstige hinder en nadelen die zij dreigt te ondervinden ervoor zorgen dat het resultaat van de vernietigingsprocedure niet kan afgewacht worden.

Het doel van een hoogdringende behandeling is immers het voorkomen van de verwezenlijking van nadelige gevolgen door een vergunningsbeslissing voor een verzoekende partij.

Een zaak is alleen maar ‘hoogdringend’ wanneer de vrees voor schade van een zekere omvang dan wel aanzienlijke ongemakken of nadelen, een onmiddellijke beslissing wenselijk maakt en wanneer deze nadelige gevolgen niet kunnen opgevangen worden binnen de gebruikelijke termijn van de vernietigingsprocedure. De bedoeling van een schorsing is het voorkomen van de verwezenlijking van nadelige gevolgen.

Verzoekende partij blijft heel summier aangaande de voor haar nadelige gevolgen. Integendeel, zij praat in heel algemene termen over 'het toerisme', 'lokale economie' en 'toeristisch open landschap'.

Onmiddellijk is duidelijk dat hiermede geen persoonlijke nadelen worden aangevoerd, zodat sprake is van een actio popularis.

28. Verzoekende partij toont geen visuele hinder - laat staan bijzondere visuele hinder - aan die een procedure bij hoogdringendheid kan verantwoorden.

Er worden in deze 2 windturbines op een daartoe bestemd perceel in industriegebied, naast bedrijfsgebouwen, vergund. Het aanvoeren van nadelen die zo goed als inherent zijn aan dergelijke bebouwde omgeving, kan in principe geen dringende behandeling verantwoorden.

Alwaar verzoekende partij de open ruimte aanhaalt, pleit zij dan ook tegen het dossier in: de windturbines worden immers ingeplant in industriegebied tussen aanwezige bedrijfsgebouwen.

Dit klemt des te meer doordat de hotelhoeve van verzoekende partij op (meer dan) 2,5 kilometer van de aanvraag ligt, en dan nog ten zuidoosten, zonder enige zichtrelatie met het project (zie weergave onder de exceptie van gebrek aan belang).

Nogmaals, het uitzicht vanuit de tuin en de kamers van verzoekende partij – zoals weergegeven op pagina 12 van het verzoekschrift – blijft ongewijzigd met huidige aanvraag.

Alleszins slaagt verzoekende partij er niet in, in het licht van de eigenheid van het dossier, voldoende precieze, pertinente, concrete en door de Raad controleerbare elementen aan te reiken die het dringend karakter van de zaak helder en onomstootbaar aantonen.

29. Verzoekende partij toont geen andere hinder, laat staan bijzondere hinder, aan die een procedure bij hoogdringendheid kan verantwoorden.

Enkel volledigheidshalve moet er dan ook op gewezen worden dat verzoekende partij ook geen andere bijzondere hinder aantoont.

De enkele zinsnede aangaande het financieel nadeel wegens het vermeend wegwijnende toerisme, wordt met niets concreet gestaafd. Dat het attest van Gîte de France niet langer zou uitgevaardigd worden, is evenzeer een blote bewering.

30. Is verzoekende partij wel afdoende diligent geweest? Huidig verzoekschrift werd bij Uw Raad afgestempeld op 17 januari 2019, terwijl verzoekende partij zelf stelt dat zij de bestreden beslissing op 6 december 2018 heeft ontvangen. Daarbij moet onderstreept worden dat verzoekende partij er bijna de volle 45 dagen heeft over gedaan om tot een schorsing- en vernietigingsberoep te komen.

De vraag of verzoekende partij hier voldoende diligent is geweest, behoeft dan toch ook nog een antwoord. Het klemt ter zake toch dat verzoekende partij, om haar hoogdringendheid te ondersteunen, wijst op de doorlooptijd van een vernietigingsberoep, terwijl zij zelf al anderhalve maand nodig had om tot een beroep te komen.

In welke mate kan een vordering tot schorsing hoogdringend zijn alwaar men de tijd heeft genomen om een verzoekschrift van 138 pagina's op te stellen? Een klare zaak behoeft weinig woorden.

31. Sowieso geen ernstige middelen.

Zoals onderstaand zal worden aangetoond, draagt verzoekende partij geen ernstige middelen naar voren. Een onderzoek naar de hoogdringendheid is dan sowieso niet aan de orde .

...

3.

De eerste tussenkommende partij stelt:

“ ...

Zoals hoger uiteengezet, zetten de Verzoekende Partijen de hoogdringendheid louter uiteen aan de hand van gevreesde invloed op de toeristische aantrekkingskracht. Op welke wijze de uitvoering van de Bestreden Beslissing de exclusieve oorzaak zou kunnen zijn van de door Verzoekende Partij beweerde, doch geenszins aangetoonde gevolgen, is Tussenkommende Partij een raadsel.

Een loutere verwijzing naar gevreesde maar niet concreet gemaakte hinderaspecten volstaat geenszins om enige hoogdringendheid aan te tonen. Verzoekende Partijen dragen de bewijslast om in concreto aan te tonen en aannemelijk te maken dat zij nadelige gevolgen zullen lijden en dat deze het gevolg zijn van de Bestreden Beslissing.

Verzoekende Partij verwijst doorheen haar Verzoekschrift herhaaldelijk naar haar vrees omsingeld te worden door een windturbinepark van 80 windturbines. Zij vreest dus nadelige gevolgen te zullen ondervinden van windturbines die hoegenaamd niets te maken hebben met de windturbines vergund door de Bestreden Beslissing. Een en ander kan evident de vereiste hoogdringendheid niet verantwoorden.

Voorts dient vastgesteld dat de Verzoekende Partijen zelfs niet betogen, a fortiori in elk geval niet aannemelijk maken, dat wat de door hen gevreesde nadelige gevolgen van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing betreft, de afhandeling van de vernietigingsprocedure te laat dreigt te komen.

Het lijkt eerder een strategische beslissing van Verzoekende Partij te zijn geweest om tegen om het even welk windturbineproject dat zich aandient hoe dan ook een schorsings- en vernietigingsberoep in te stellen zonder in concreto na te gaan of zij hiertoe wel over voldoende rechtsgrond beschikt.

De in toepassing van artikel 40,§1 DBRC-decreet en artikelen 56 en 57 Procedurebesluit vereiste hoogdringendheid in hoofde van Verzoekende Partijen is niet aangetoond.

De schorsing dient alleen al om die reden te worden afgewezen.

...”

4.

De tweede tussenkomende partij stelt:

“ ...

6.1.2.2. De verzoekende partijen maken niet aannemelijk dat er in casu sprake is van “hoogdringendheid”

99. *De verzoekende partijen maken in casu niet aannemelijk dat er sprake is van “hoogdringendheid”.*

100. *De verzoekende partijen halen een aantal vermeende nadelen aan, maar laten aan om deze concreet aannemelijk te maken:*

- *Het financiële nadeel (ten gevolge van het bestreden besluit) wordt niet aannemelijk gemaakt, laat staan dat de omvang ervan wordt aangetoond. Een verwijzing naar de omzet van het “lokale toerisme” volstaat vanzelfsprekend niet.*
- *De visuele hinder (aantasting van de open ruimte) maken de verzoekende partijen evenmin concreet aannemelijk. Terzake verwijst de tussenkomende partij naar haar uiteenzetting hieromtrent onder punt 5.2.2.2.*
- *Zoals hierboven reeds uiteengezet volstaat ook de verwijzing naar wetenschappelijke studies niet om concrete nadelen aan te tonen (zie: randnummer 76).*
- *De verzoekende partijen brengen zelfs geen begin van bewijs voor dat er kans is op negatieve reviews of reacties bij hun klanten. Evenmin tonen zij aan dat zij effectief een beroep doen op het publiciteitskanaal van Gîtes de France of op andere publiciteitskanalen.*
- *De windturbines bevinden zich op meer dan 2,5 km van de uitbating van de verzoekende partijen en staan niet in het zicht van de uitbating (zie: punt 5.2.2.2). Aan deze becommernis van de verzoekende partijen, die zij ook aan de Energieminister hebben meegegeven, wordt dus wel degelijk voldaan.*

101. *Noch los van het feit dat de verzoekende partijen de aangehaalde nadelen niet concreet aannemelijk maken, moeten zij volgens de rechtspraak van Uw Raad ook aantonen dat de zaak “hoogdringend” is door de nadelige gevolgen die gepaard gaan met de tenuitvoerlegging van de bestreden vergunning en de afhandeling van de vernietigingsprocedure te laat dreigt te komen. De verzoekende partijen tonen dit niet aan. Sterker nog: zij reppen hierover met geen woord.*

102. *Met EDF Luminus stelt de tussenkomende partij vast dat het eerder een strategische beslissing van de verzoekende partijen lijkt geweest te zijn om tegen om het even welk windturbineproject dat zich aandient hoe dan ook een schorsings- en vernietigingsberoep in te stellen zonder in concreto na te gaan of zij hiertoe wel over voldoende rechtsgrond beschikt.*

6.1.3. Conclusie

103. *De overeenkomstig artikel 40, §1 van het DBRC-Decreet vereiste “hoogdringendheid” wordt door de verzoekende partijen niet aangetoond.*

“ ...

5.

De derde tussenkomende partij voert in haar verzoekschrift tot tussenkomst geen betoog over de hoogdringendheid.

Beoordeling door de Raad

1.

De verzoekende partij die zich op hoogdringendheid beroept, moet, op grond van artikel 40, §3 DBRC-decreet, in haar verzoekschrift, ondersteund met de nodige overtuigingsstukken, een uiteenzetting geven van de redenen die aantonen dat de schorsing hoogdringend is gelet op de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing.

Volgens artikel 40, §1, 1° DBRC-decreet houdt de vereiste van hoogdringendheid onder meer in dat de verzoekende partij moet aantonen dat de behandeling van haar zaak onverenigbaar is met de behandelingstermijn van een vordering tot vernietiging. Meer in het bijzonder rust op de verzoekende partij de bewijslast om met voldoende concrete, precieze en aannemelijke gegevens aan te tonen dat de afhandeling van de vernietigingsprocedure te laat zal komen om de verwezenlijking van de aangevoerde nadelige gevolgen, die voor haar persoonlijk voortvloeien uit de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing, te voorkomen.

Er moet bovendien een oorzakelijk verband worden aangetoond tussen de aangevoerde nadelige gevolgen en de bestreden beslissing, zodat deze kunnen worden voorkomen door een schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing.

2.

Met de bestreden beslissing wordt een omgevingsvergunning verleend voor de aanleg en de exploitatie van twee windturbines. De verzoekende partijen, die in de omgeving een hotelhoeve uitbaten, stellen dat de oprichting van de windturbines het toeristische open landschap in de omgeving zal verstoren en dat zij financiële schade zullen lijden door een verlies aan cliënteel.

Om te slagen in hun vordering tot schorsing dienen de verzoekende partijen in hun verzoekschrift aan te tonen dat de zaak omwille van de gevolgen van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing te hoogdringend is om de behandeling van de vordering ten gronde af te wachten. Zij zullen in hun verzoekschrift het bewijs moeten leveren van zwaarwichtige nadelen of schade indien niet onmiddellijk een beslissing zou genomen worden en men de gebruikelijke behandelingstermijn van een vernietigingsberoep zou moeten ondergaan.

3.

De nadelige gevolgen die de verzoekende partijen inroepen, hebben betrekking op hun vrees voor de aantasting van het open landschap in de omgeving, wat een daling van de toeristische aantrekkingskracht zou veroorzaken. De Raad stelt echter vast dat deze zeer algemeen zijn geformuleerd en zij niet, of minstens onvoldoende, betrokken worden op de persoonlijke situatie van de verzoekende partijen.

De aangevoerde nadelige gevolgen lezen meer als een algemeen pleidooi over de mogelijke negatieve effecten die windturbines op toerisme kunnen hebben en missen een voldoende concrete band met de persoonlijke situatie van de verzoekende partijen. De verzoekende partijen slagen er ook niet in om met de ingeroepen nadelige gevolgen, voor zover aangenomen kan worden dat ze wel voldoende concreet op de persoonlijke situatie betrokken worden, de vereiste hoogdringendheid aan te tonen.

Aan de hand van hun uiteenzetting kan niet worden ingezien waarom de behandeling van de vordering tot vernietiging te laat zal komen.

4.

Het feit dat de eerste tussenkomende partij de werken kan starten en de windturbines in gebruik kan nemen op basis van de bestreden beslissing, is op zich niet voldoende om de vereiste hoogdringendheid aan te tonen. De verzoekende partijen maken niet aannemelijk dat de vordering tot vernietiging in dit geval te laat zal komen om hun belangen te vrijwaren.

Er is dan ook niet voldaan aan de in artikel 40, §1, 1° DBRC-decreet gestelde voorwaarde dat een bestreden vergunningsbeslissing alleen geschorst kan worden wanneer er hoogdringendheid wordt aangetoond. Deze vaststelling volstaat om de vordering af te wijzen.

B. Ernstige middelen

Aangezien de Raad in het vorige onderdeel heeft vastgesteld dat de verzoekende partijen de hoogdringendheid niet aantonen, is een onderzoek naar de ernst van de middelen niet aan de orde.

BESLISSING VAN DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. De Raad verwerpt de vordering tot schorsing.
2. De uitspraak over de kosten wordt uitgesteld tot de beslissing over de vordering tot vernietiging.
3. Het verzoek tot tussenkomst van de heer Etienne SAMPERMANS is onontvankelijk.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel in openbare zitting van 4 juni 2019 door de derde kamer.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de derde kamer,

Stephanie SAMYN

Filip VAN ACKER